

POHJANMAAN MAANPUOLUSTAJA

N:o 3
Lokakuu
2013

*Suomen
Vapaudenpatsas,
75 vuotta
itsenäisyyden
ja vapauden
symbolina.*

s. 5

Vasa Krigsveteran- distrikt – Vaasan Sotaveteraanipiiri 45 vuotta

Vaasan Lottakuoro esiintyi musiikin maisteri Katariina Järvisen johtamana.

s. 7

Rannikkomyrsky

Rodney på Infanterigrupps strid kursen. Foto Jani Pikkarainen.

s. 15

VUORI 2013

MPK:n vuori 2013 -harjoitus koko-
si yli sata vapaaehtoista reservi-
läistä Haapajärvelle 20.–22.9.2013

s. 19

Ampumaan mars!

Vaikka ampumaurheilu ei viime vuosien onnettomien tapahtumien vuoksi ole ollut paljon esillä, on se kuitenkin tärkeä ja suomalaisille perinteinen harrastusmuoto. Se on tärkeä varsinkin maamme reserviläisille, joiden jo tehtäviensä vuoksi pitää tarvittaessa osata varsinkin ampua. Muistan joskus -80 luvulta eräät kertausharjoitusten kivääriammunnat, jossa vieressäni kaveri tuhisi ja puhisi aseensa kanssa, ja sai olla tarkkana mihin se torrakko oikein näytti. Aseenkäsittely oli aivan hukassa, ja samalla koko ampumatouhu. Entiseen verrattuna ampumatointaan on tullut paljon uutta mm. SRA, joka luonteeltaan poikkeaa perinteisestä tauluammunnasta. Monipuolista lajitarjontaa on siis olemassa, joten jokainen löytää varmasti itselleen sopivan harrastusmuodon.

Turvallisuudesta ei puhuta koskaan liikaa, ja se onkin asia, joka on oltava hanskassa tätä lajia harrastettaessa. Mitkään lajit ja määräykset eivät tuo turvallisuutta radoille, elleivät osallistujat ole sääntöihin ja tapoihin perehtyneet ja toimi niiden mukaan. Kun metsästäjä ampuu miehen teerenä tai

hirvenä, on pyssy silloin väärissä käsissä. Reserviläistoinnissa annetaan myös pätevää ja ajanmukaista koulutusta niin aseenkäsittelyn, hallussapidon kuin uusien aselakimääräysten suhteen.

Aselakeja ja ampumatointaa on viime aikoina ymmärrettävistä syistä ryhdytty tiukentamaan. Uusilla määräyksillä koetetaan parantaa mm. aseiden turvallista säilytystä ja

sitä etteivät ne pääse helposti väärin käsiin. Alan harrastajat ovat tietoisia ongelmista, mutta huolissaan myös siitä, että vaikeutetaan eri tavoin lupien kuin aseiden hankintaa. Se voi viedä alalta uusia harrastajia, varsinkin jos lupien saantiin pitää olla pitkät näytöt ja todistukset osallistumisesta. Olisi tärkeää saada eri viranomaisten välinen yhteistyö ja tietojen välitys toimimaan niin, että luvan hakijan

kohdalla selvitetään taustoja, sairauksia ja tietoja varusmiespalveluksesta.

Ampumaurheilu sopii kaikenikäisille, mutta tuloksiin pyrittäessä vaatii myös hyvää kuntoa. Siispä lähdetäänpä joukolla kojeilemaan sihdin tarkkuutta.

Heikki Vehosalmi
Pietarsaari/Salo

Veteraanikeräys aloitettiin 4.10.

Vuosina 1939-1945 Suomi taisteli. Sodista palanneet tarvitsevat yhä apua.

Annetaan kunniakansalaisillemme mahdollisuus elää inhimillinen elämänsä ilta omassa rakkaassa kodissaan.

Sotiemme Veteraaneja on tällä hetkellä joukossamme 34 000, heistä sotainvalideja on 5 000. Kunniakansalaisemme keski-ikä on jo 90 vuotta. Tuen tarve kasvaa, sillä veteraanien kunto heikkenee.

Sotiemme Veteraanit lunastavat Suomelle itsenäisyyden kolmessa raskaassa sodassa. Talvisota syttyi 30.11.1939 ja päättyi 13.3.1940. Väli rauhan jälkeen alkanut jatkosota käytiin 25.6.1941-4.9.1944. Sodan viimeinen vaihe oli Lapin sota 15.9.1944-27.4.1945.

Talvisodan sytyttyä syntyi talvisodan henki, suomalaisten horjumaton puolustustahto ja yksimie-

lisyys. Sotiemme Veteraanien joukossa on talvisodan taistelijoita.

Sotiemme Veteraanien ansiosta Suomi säilyi itsenäisenä.

Sotien jälkeen veteraanien työ isänmaan hyväksi jatkui. Jälleenrakennus, Karjalan evakkojen asuttaminen, merialueiden miinanraivaus ja sotakorvaukset vaativat voimia.

Tänään valtaosa veteraaneista asuu yhä itsenäisesti - joko omassa kodissaan tai palvelutalossa.

Veteraanikeräyksen tuotto käytetään pienituloisimpien sotiemme veteraanien arjen tarpeisiin jotta he halutesaan voisivat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Kotona selvitäkseen useimmat heistä tarvitsevat lääkkeitä ja kuntoutuksen lisäksi erilaisia apuvälineitä ja kotiin tuotavia palveluja.

Kun sinä teet lahjoituksen maamme pelastaneille veteraaneille, voi heilläkin

mennä hieman paremmin elämänsä viimeisinä vuosina.

Vuonna 2012 sotiemme veteraanien hyväksi tehty keräys tuotti 2,7 miljoonaa euroa alle 20 prosentin kuluilla.

Lahjoituksen voi tehdä myös verkossa osoitteessa www.sotiemmeveteraanit.fi/

Tai voit lahjoittaa tilille Nordea 155530 – 108697 IBAN: FI86 1555 3000 1086 97 BIC: NDEAFIHH

Voit myös soittaa lahjoituspuhelimeen 0600 – 12060 (10,01 € / puh + pvm) tai lahjoittaa tekstiviestillä 5, 10 tai 20 euroa:

VETERAANIT5E numeroon 16130
VETERAANIT10E numeroon 16130
VETERAANIT20E numeroon 16130
(kirjainkoolla ei merkitystä)

**SOTIEMME
VETERAANIT**
VETERANERNA FRÅN VÅRA KRIG

- Sotiin osallistui yhteensä noin 600 000 miestä ja 100 000 naista.
- Nuorimmat rintamalle joutuneista olivat vasta 17-vuotiaita.
- Joka kahdeksas sotiin osallistuneista menehtyi.
- Heistä, jotka palasivat, pysyvän sotavamman sai joka neljäs.
- Sodat jättivät jälkeensä 30 000 leskeä ja yli 50 000 sotaorpoa.
- Yli puoli miljoonaa ihmistä menetti kotinsa.

Ikääntyvien sotiemme veteraanien kasvavasta tuen tarpeesta muistutetaan suomalaisia tänä syksynä myöskin myymällä veteraaniheijastinta. Heijastimia myydään 20.9.-31.12. välisen ajan R-kioskeissa ja verkkokaupassa www.veteraanit.fi hintaan 12 euroa.

Heijastin oli edellisen keran koko kansan saatavilla kolme vuotta sitten. Suuren

kysynnän vuoksi sen hankinta halutaan tehdä uudelleen helpoksi kaikille suomalaisille. Useiden yritysten kuten R-kioskin mukana olo Sotiemme Veteraanit -varainhankinnan tuotteiden myyntiyhteistyössä mahdollistaa tuotteiden tarjoamisen suomalaisille pienin kustannuksin.

Heijastin on käytännöllinen ja useimpien kukkarolle

sopiva tapa tukea maamme itsenäisyyden puolustajia.

Veteraanikeräyksestä kerromme lisää joulunumerossa.

Siika-, Pyhä- ja Kalajokilaaksojen tammenlehväsukupolven kirkkopyhä Kalajoella 4. elokuuta

Juhla alkoi kirkon esittelyllä, jota seurasi messu kirkkontäyteiselle juhla-vaelle. Saaman piti rovasti, entinen sotilaspoika **Juhani Kaja-va**, Kalajoen seurakunnan kirkkoherra ennen rovasti **Rauli Junttilaa**, joka toimi messussa liturgina.

Kanttorina oli **Veli Ainali**, Kalajoen Sotaveteraanijärjestöksen nykyinen puheenjohtaja. Hän johti myös tilaisuuden kuoroa, joka oli koottu Kalajoen Kirkkokuoron ja Sekakuoron laulajista. Tekstinluku: kaupunginvaltuuston pj. **Pekka Märsylä** ja kirkkovaltuuston pj. **Pentti Haapakoski**. Kolehdiin sotiemme veteraanien keskuudessa tehtävään hengelliseen työhön keräsivät Kalajoen Reserviläisten sotilaspuhkeiset jäsenet.

Päätöksenä lähetettiin seppelipartio – **Matti Rahkola**, **Teuvo Tuorila**, **Alpo Murtoniemi** – laskemaan havuseppele sankarihautojen muistomerkillä. Hautojen keskellä tilannetta juhlisti Suomen sinivalkoinen lippu kolmen asepukeisen reserviläisen sinne juhla-vasti viemänä.

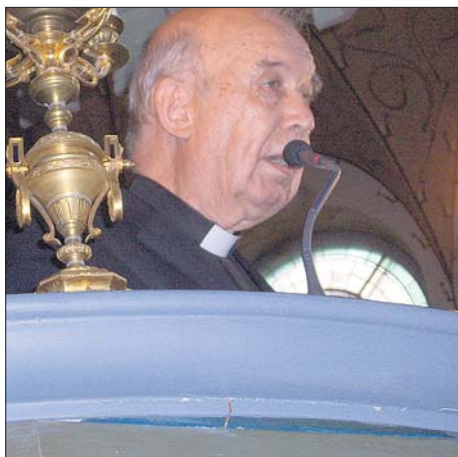
Ruokailu seurakuntakodilla tapahtui Kalajoen, Raution ja Himangan veteraanityöntekijöiden sekä reserviläisten avustamana.

Juhla kirkossa

Alkusoittona oli Sillanpään marssilaulu **Markus Seppälän** johtaessa Kalajoen Soittajia. Avaussanojen sa yhteydessä Veli Ainali muisteli lämpimästi äskettäin kuollutta isäänsä Kauko Ainalia, Himangalla ja muuallakin Keski-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin alueella tunnettua, suosittua puhujaa, joka tarkasti, taitavasti ja sovittelevasti kertoi muistojaan sota-aajan kokemuksistaan erityisesti Lapin sodassa.

Keski-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin hallituksen pitkäaikaisena jäsenenä hänet opittiin tuntemaan ja tietämään hartaasti uskovaisena veteraanina, joka kaikessa halusi ja osasi luottaa Vapahtajaansa. Sibeliuksen Isänmaalle, Kalajoen Soittajien esittämänä, oli osuva päätös Veli Ainalin avaussanoille.

Juhlapuheen piti rovasti **Mikko Himanka**, jonka kentälle jääneen isän nimi on nähtävissä Kalajoen sankaripaadessa. Lähtökohdakseen puhuja oli ottanut Raamatun sananlaskun ”Älä

Juhlapuheen piti rovasti Mikko Himanka.

hylkää ystäväsi, älä isäsi ystävä” (27:10) Puhuja toi isänsä ystäville ja vieraammillekin sotaorvon terveisiä ja esitti monia lainauksia Pohjanmaan Sotavotry:n julkaisemasta kirjasta ”Sankariäsin lapset me”.

Sen kyselyluettelon yhtenä kohtana on nimittäin sotaorvon terveisten lähettäminen. Sotaorvon terveisiä saivat sotelesket, aseveljet, suku ja naapurit, jotka loivat turvaverkon. ”Tammenlehväsukupolvi” otti usein sotaorvot samaan veneeseen jatkamaan yhdessä elämän matkaa”.

Terveisiä sai Alavuden veteraanien perinnetoimikuntakin kirjan ”Kiviniemen lukko” julkaisemisesta. Talvisodan JR 24:n I pataljoona oli koottu Kalajokilaaksoista, ja sen 150-miehisessä konekiväärikompaniassa oli miehiä lähinnä Kalajoelta.

Himanka kiteytti sanottavansa kolmeen lauseeseen: ”Kiitetään Jumalaa johdatuksesta, että olemme tässä. Jokaisella lapsella on oikeus isään ja äitiin, mutta poikkeustilannekaan ei ole toivoton. Ja rukoilkaamme ennemmin muuta rauhaa kaikille”.

Jatkoksi rovasti Himangan puheelle Pohjanmaan sotaorpojen lauluryhmä esitti kaksi **Jorma Salmelan** tekemää laulua: ”Vaputemme kallis hinta” ja ”Sotaorpo”.

Puolustusvoimien tervehdyksen juhlaan toi everstiluutnantti **Kimmo Rajala**. Tämän jälkeen opettaja **Soili Aution** perustama ja johtama Nuorisokuoro Fermaatti esitti veteraaniväkeä selvästi ihastuttaneesti kolme laulua: Synnyinmaan laulu (C.Hansen), Kesäpäi-

vä Kangasalla (Linsen), Suojelusenkelin (P.J. Hannikainen)

Kalajoen kaupungin tervehdyksen juhlaan toi kaupunginhallituksen pj. **Raili Myllylä**, jonka jälkeen juhlassa esiintyneet kuorot ja soittajat esittivät ”Veteraanin iltahuudon”. Siihen osa yleisöstäkin yhtyi aivan vastuttamattomasti.

Rovasti **Jorma Niinikoski** esitti päätössanoissaan kiitokset juhlan järjestäjähenkilöille ja -yhteisöille sekä toivotti väen tervetulleeksi vastaavaan veteraaniväen juhlaan Raahen.

Pasi Eskola

Juhlan musiikista vastasi osaltaan Kalajoen Soittajat Markus Seppälän johdolla.

Juhlaväkeä kirkossa. Etrivissä vas. Puolustusvoimain tervehdyksen esittänyt ev.ltn. Kimmo Rajala. Oik. Kalajoen Kaupungin tervehdyksen esittänyt kaupunginhallituksen pj. Raili Myllylä, vierellään Sotaveteraaniliiton kunniapi. Arno Strömmer.

Juhlaväkeä siirtymässä ruokailuun seurakuntakodille.

Kari Hokkanen Vapaudenpatsaan 75-vuotisjuhlatilaisuudessa Vaasassa 9.7.2013:

Vapaudenpatsaalla esittäytyi Kallion – Mannerheimin linja

Täsmälleen 75 vuotta sitten tällä paikalla vietettiin yhtä ensimmäisen tasavallan suurimmista juhlatilaisuuksista. Vapaudenpatsaan paljastamista todistamassa oli kymmenentuhatta ihmistä, paljon Vaasasta ja lähipitäjistä, mutta kauempaakin. Monet työpaikat Vaasassa olivat sulkeneet ovensa, jotta henkilökunta voisi osallistua ainutkertaiseen tapahtumaan.

Tärkeimmät vieraat tulivat pääkaupungista: ministereitä, pohjoismaiden ja Saksan lähettiläitä, vuoden 1918 itsenäisyyssenaatin jäseniä, puolustusvoimien ja suojeluskuntajärjestön johtoa, sekä vapaussodan sotilaspäällystä, myös ulkomailla.

Ylitse muiden olivat tasavallan presidentti **Kyösti Kallio** sekä sotamarsalkka **Gustaf Mannerheim**, vapaussodan ylipäällikkö. He olivat juhlan päähenkilöt.

Suomen vapaudenpatsaalla Vaasan torilla heinäkuun 9. päivänä 1938 kohtasivat kansan syvät rivit tasavallan ylimmän eliitin maanpuolustuksen merkeissä.

Vaasalaiset sanomalehdet selostivat juhlaa tilaa säästämättä. Ilkka omisti sille neljä ja puoli sivua, Vaasa ja Vasabladet varmastikin samaa luokkaa. Kaikki hehkuttivat suurta tyytyväisyyttä. Kauan kestänyt hanke oli valmis. Juhla oli säättä myöten onnistunut. Aurinko heilotti pilvettömältä taivaalta. Valtava yleisö määrä todisti kansalaisten ymmärtäneen monumentin symboloiman asian, itsenäisyyden saavuttamisen sekä sen puolustamisen merkityksen.

Ennen kuin Suomen Vapaudenpatsas oli valmis paljastettavaksi Vaasan torilla, oli idean esittämisestä kulunut kaksi vuosikymmentä. Herääkin kysymyksiä. Miksi Vaasaan, kun kysymys on kuitenkin Suomen Vapaudenpatsaasta. Eikö sen paikka olisi pääkaupungissa? Miksi patsas valmistui vasta 1938? Oltiinko myöhässä? Ja jos oltiin, menettiinkö joitakin arvoja?

Tänään tiedämme kirkaasti vastaukset.

Ensin patsaan paikasta. Vaasa oli alusta lähtien itsestään selvä valinta. En tiedä Helsingissä missään vaiheessa edes ajatellun vaihtoehdoksi. Helsingin vapauttivat kapinallisten vallasta vieraat sotilaat, saksalaiset, Vaasan venäläisen varuskunnan riisuivat aseista omat miehet. Vaasa oli valkoisen Suomen

Eräs juhlan keskeisistä kunniavieraista oli sotaveteraani Stig Strömman (94), poikansa Per'in avustamana. Kunnioitettu sotaveteraani oli 75 vuotta sitten kunniavartiassa Vapaudenpatsaan paljastusjuhlassa. Vain runsas kuukausi juhlahetken jälkeen Stig Strömman kutsuttiin viimeiseen iltahuutoon. Teemme kunniaa urhean sotaveteraanin elämäntyölle ja muistolle.

Juhlan kutsu- ja kunniavieraille oli varattu tilat yleisömeren eteen.

pääkaupunki, jossa laillinen senaatti työskenteli. Vaasassa ja sen lähiympäristössä aktivistien vastarintaliike oli ollut maan voimakkain, Vaasan seutu oli jääkäri liikkeen perusalueita. Suojeluskuntamaakuntana vain suomenkielinen Etelä-Pohjanmaa oli merkittävämpi.

Myös patsashankkeessa vaasalaiset olivat eturivissä. Idea esitettiin jo vapaussodan aikana, Seinäjoella.

Mannerheimia itseään mainitaan aloitteentekijäksi, ja hän nimitti kolmehenkisen komitean ajatuksia toteuttamaan, joukossa ylipäällikön adjutantti, kuuluisa taitelijaksi **Akseli Gallén-Kallela**. Mutta jo kesällä 1918 toimikuntaa täydennettiin tärkeillä vaasalaisilla liikemiehillä ja kaupungin virkamiehillä.

Se että hanke edistyi niin verkkaisesti, selittyi sekä erimielisyyksillä päämää-

räst että rahoitusongelmissa. Gallén-Kallelan ajatuksena oli rakentaa ”Vapaudentempeli”, jonka hän epäilemättä itse olisi suunnitellut, olihan hän muunkin vapaussotasympoliikan, uniformujen ja kunniamerkkien tärkein luoja. Tempelijatkuksesta luovuttiin 20-luvun puolimaisa ja päädyttiin patsaaseen. Rahoituksen hankkimista vaikeutti 30-luvun suuri lamakin. Vasta sen helpotettua

oli edellytykset menestykselliselle kansalaiskeräykselle. Monumentti haluttiin ainakin pääosin toteuttaa kansalaisaktiona, yksityisin varoin. Valtio ei osallistunut ollenkaan, Vaasan kaupunki kustansi monumentin jalustan. Paikallisen elinkeinoelämän panos oli suurempi.

Prosessi vei kaksi vuosikymmentä. Varmasti monta kertaa petyttiin sen hitaaseen edistymiseen.

Myöhästyikö siis Vapaudenpatsas? Ehtivätkö vapaussodan tunteet väljähtyä, ennen kuin päästiin vapautta juhlistamaan sille omistettulla kansallisella monumentilla?

Patsas ei myöhästynyt. Päinvastoin, se valmistui parhaaseen mahdolliseen aikaan. Jos se olisi valmistunut vaikkapa vuosikymmentä tai puolikin vuosikymmentä aikaisemmin, juhla olisi

Suomen Vapaudenpatsas, 75 vuotta itsenäisyyden ja vapauden symbolina.

Juhlapuheen piti professori Kari Hokkanen.

Juhltilailaisuuden tervehdyssanat esitti Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf:n puheenjohtaja, professori Ilkka Virtanen.

Itsenäisyydestä ja Vapaudesta kiittäen – Med tack-samhet för Självständigheten och Friheten. Havuseppelen Suomen Vapaudenpatsaalle laskivat Vaasan kaupunginvaltuuston 2. varapj. Hans Frantz (vasemmalla) ja sotaveteraani Yrjö Savola sekä majuri Jari Hoppela Pohjanmaan Alueoimistosta. Etualan kunnivartiossa ovat luutnantti Juha Ala-aho ja ylivääpeli Raimo Mäenpää.

Huomattavan runsaslukuinen juhlayleisö kansoitti kauppatorin.

ollut luonteeltaan hyvinkin erilainen. Se olisi ollut pää-tarkoituksensa eli maanpuolustushengen kohottamisen kannalta vähemmän antava.

Vuonna 1938 saattoi Yrjö Liipolan suunnittelemalla patsaalla kokoontua yhtenäistynyt kansa itsenäisyytensä arvostamaan. Vuonna 1928 – puhumattaan vuodesta 1933 – tunnelmat olisivat olleet hyvinkin toisenlaisia.

Vapaussota oli myös kansalaissota, jossa löytiin syviä haavoja. Melkoinen osa voitetuista punaisista hautoi kauan revanssia, johon maanpaossa perustetun Suomen Kommunistinen Puolue avoimesti yllytti. Yhteiskunta joutui koko ajan varautumaan myös sisäistä vihollista vastaan. Suhtautuminen maanpuolustukseen ja varsinkin vapaaehtoiseen suojeluskuntalaitokseen oli ymmärrettävästi ristiriitai-

nen. 1930-luvun kuohuvina alkuvuosina revittiin haavoja vielä uudelleen auki.

Mutta vuonna 1938 asiat olivat jo toisin. Kansalais-sodan osapuolet istuivat yhteisessä hallituksessa, kantamassa yhdessä vastuuta myös maanpuolustuksesta aikana, jolloin Eurooppa kulki kohti uutta suursotaa. Maanpuolustuksesta oli tullut koko kansan, ei vain toisen puolikkaan, asia.

75 vuotta sitten tällä paikalla kohtasi kaksi suomalaista valtiomiestä, jotka personoivat kansakunnan eheyttymistä viime hetkellä. Ei tietenkään voitu tietää, että vain puoleltoista vuoden kuluttua Suomi olisi jälleen sodassa, suurvaltadiktatuurin hyökkäyksen kohteena. Mutta talvisodan torjuntavoiton perusta oli ehditty laskea. Sitä symboloivat Vaasan juhlan päähenkilöt, presidentti Kallio ja sotamarsalkka Mannerheim.

Kyösti Kallion elämäntyö kiteytyy sanaan eheytys. Hänen valintansa tapahtui vuoden 1918 rajalinjan historiaan siirtämisen merkeissä. Hänen ensimmäinen ja tärkein valtiomiestekonsa oli nimittää hallitus, jossa ensimmäisen kerran sisälissodan voittajat ja voitettut olivat yhdessä. Hän varjeli yhteistyön kestämisestä sovitellen erimielisyyksiä. Hän liennytti myös kieliriitaa taivutellen oman puolueensa jyrkimpiä aitosuomalaisia malttiin.

Maanpuolustuksen aineellistenkin edellytysten vahvistamiseksi presidentti teki parhaansa, paljolti yhteistyössä puolustusneuvoston puheenjohtajan, sotamarsalkka Mannerheimin kanssa.

Kallio ja Mannerheim tulivat hyvin toimeen, niin erilaisia kuin heidän lähtökohtansa olivatkin. Toinen oli supisuomalainen talon-

poika ja vakamuksellinen demokraatti, tasavaltalainen, toinen ruotsinkielinen aristokraatti, yhtä vakamuksellinen monarkisti. Voitonparaatissaan Helsingissä toukokuussa 1918 Valkoinen kenraali oli puhunut siviiliyhteiskunnan johtajille melkein uhmakkaasti armeijan oikeutuksesta sanoa, millainen tulisi vapautetun valtion olla. Mannerheimin asenne tasavaltaa kohtaan pysyi pitkät ajat hyvin varauksellisena. Ne, jotka etelä- ja keskieurooppalaisten mallien mukaan halusivat haastaa demokratian oikealta, olivat panneet toivonsa häneen, lopulta turhaan toki.

Vuonna 1938 oli jo selvää, että tasavaltaja kansanvalta Suomessa oli pysyvä. Kun tasavallan presidentti ja sotamarsalkka kohtasivat Vaasassa 9. päivänä heinäkuuta 1938 paljastaakseen tämän itsenäisyyden monumentin, Vapaudenpatsaan, siihen liittyi komeaa symboliikkaa. Kallion puheen johtava teema oli – Ilkan selostuksen mukaan – ”Ei kosta hautoen vaan rakentaa. Sodan jälkiä ja syitä poistaen on jälkipolvien työtä tehtävä”. Sovintoa ja yhtenäisyyttä korosti myös

Mannerheim. Yhteistä tahtoa puolustaa saavutettua vapautta korosti kumpikin.

Juhlallisuudet huipentuivat paraatijoukkojen, vakinaisen väen sotilaiden ja suojeluskuntaisten, ohimarssiin. Siihen liittyi tärkeä episodi. Ilkan selostaja – liekö ollut **Artturi Leinonen** itse – oivalsi sen historiallisuuden. Lainaen selostusta:

”Erikoista huomiota herätti ohimarssin alkaessa sotamarsalkka Mannerheimin kaunis kunnianosoitus tasavallan presidentille. Mannerheim asettui seurueen muiden korkeiden upseerien kanssa marssivien osastojen kärkeen ja suoritti sotilaallisen ohimarssin, asettuen vasta sitten tasavallan presidentin seuraksi vastaanottomaan joukkojen kunnianosoituksen.”

Tällaista ei ollut tapahtunut koskaan aikaisemmin. Se symboloi tasavaltalaista, demokraattista, järjestystä. Vaasan Vapaudenpatsaalla esiteltiin 75 vuotta sitten, uuden maailmansodan kumun jo uhkaavasti lähestyessä, se Kallion – Mannerheimin linja, jolla Suomi selvisi.

Olemme kokoontuneet

tälle itsenäisyyden ja maanpuolustushengen monumentille kiitollisin mielin. 75 vuotta sitten patsas oli kunnianosoitus niille, joiden päättävällä taistelulla itsenäisyys oli saavutettu. Tänä se on myös kunnianosoitus niille miehille ja naisille, joiden päättävällä taistelulla itsenäisyyttä toisessa maailmansodassa menetyksellisesti puolustettiin. Järjestäjät ovat merkinneet puheeni teemaksi ”Puheen Vapaudenpatsaalle”, ei vain ”Vapaudenpatsaalla”. Siispä lopuksi:

Teemme kunniaa Sinulle, 75-vuotias Vapaudenpatsas. Idean Sinusta esitti jo tuleva Suomen Marsalkka Seinäjoen päämajassaan. Sait hahmoksi 20 vuotta myöhemmin, juuri oikeaan aikaan, yhdistääksesi kansaa, jota sota taas uhkasi. Olit jopa yksi talvisodan haavoittuneista, osuihan sirpale Sinuunkin kotikaupunkiasi pommitettaessa. Mutta kestit, kuten Suomikin. Rauhan vuosikymmenet olet jatkanut lippuasi liehuttaen, kuulut-taen uusienkin sukupolvien valmiutta vaalia raskain ponnistuksin saavutettua ja puolustettua vapautta.

Juhlan alkufanfaari, Pohjanmaan Sotilasoittokunnan vahvennettu rumpuryhmä. Tilaisuutta juhlisti myös sotainvalidien ja sotaveteraanien sekä maanpuolustusjärjestöjen näyttävä lippulinna.

Vasa Krigsveterandistrikt – Vaasan Sotaveteraanipiiri juhlisti toimintansa 45-vuotta Vaasan kaupungintalolla

Kaunis syyskuun sunnuntai sai runsain määrin liikkeelle sotamme veteraaneja ja lottia sekä tukijäseniä koko piirin alueelta tähän yhteiseen arvokkaaseen juhlaan.

Perinteistä rikas Vaasan kaupungintalo täyttyi lähes viimeistä paikkaa myöten kunnioittamaan sotiamme veteraanien ja lottien työtä itsenäisyyden ja vapauden säilyttämiseksi.

Juhlapuhujaksi oli saatu prikaatikenraali evp. **Asko Kilpinen**, joka toimi Vaasan Sotilasläänin komentajana vuosina 1955–98.

Juhlan ohjelmaan sisältyi myös runsaasti musiikkia ja kuorolaulua. Näistä esityksistä vastasivat Norra Svenska Österbottens Krigsveteraners Veteransångare **Eva-Lott Björklundin** johtamana ja Vaasan Lottakuoro **Katariina Järvisen** johdolla sekä Laivaston Soittokunta musiikkikomentajakapteeni **Timo Kotilaisen** johtamana. Lisäksi musiikin maisteri, diplomioopperalaulaja **Katriina Järvinen** esitti yksinlau-

lua soittokunnan kera.

Tervehdyksen juhlassa esittivät myös Suomen Sotaveteraaniliitto, puheenjohtajansa **Stig-Göran Wennström** toimesta, Puolustusvoimat, jonka toi majuri **Jari Hoppela** (PohmAltsto) ja Vaasan kaupunki, kaupunginjohtaja **Tomas Häyryn** toimesta. Sotaveteraanien tukijäsenten tervehdyksen juhlaan toi toimittaja **Bertel Widjeskog**.

Sotaveteraanien tervehdyksen esitti piirin kunniapuheenjohtaja **Holger Strandberg**.

Suomen Vapaudenpatsaalle lähetettiin seppelipartio, Vi tackar för friheten - Vapaudesta kiittäen, rovasti **Börje Svens** in lausumien saatesanojen kera.

Seppelipartion muodostivat lottia **Grethel Nyman**, sotaveteraani **Yrjö Savola** ja piirin puheenjohtaja **Anders Knip**.

Laivaston Soittokunnan ja yleisön yhteinen Maamme - Vårt Land päätti arvokkaan juhlan.

Suomen Sotaveteraaniliiton myöntämät huomionosoitukset; Sotaveteraaniliiton ansioristi, Aino Siltanen, Vaasa. Hän toimii Vaasan Sotaveteraanipiirin naistoimikunnan ja Vaasan Rintama- ja Sotaveteraanien naisjaoston puheenjohtajana, sotaveteraanit Alvar Lithén, Korholms Krigsveteraner ja Jan-Erik Granbacka, Norra Svenska Österbottens Krigsveteraner. Granbacka on johtanut Veteransångare kuoroa sen perustamisesta vuodesta 2003 vuoteen 2011. Sotaveteraaniliiton ansiomitali, rovasti Henry Byskata, joka esitti kiitokset huomioitujen puolesta. Huomionosoitukset jakoi piirin puheenjohtaja Anders Knip ja toiminnanjohtaja Tuula Harjunpää.

Vasta viime vuosina on kaikille selvinnyt mistä Suomi tämän johdosta pelastui – först under de senaste åren har de flesta förstått varifrån Finland räddades!

Vi tackar för friheten – Vapaudesta kiittäen. Narvan marssin jylhien sävelten tahdittamana seppelipartio Suomen Vapaudenpatsaalle. Seppelipartiossa oikealta lottia **Grethel Nyman**, pj **Anders Knip** ja sotaveteraani **Yrjö Savola**.

Puolustusvoimien tervehdyksen esittänyt majuri **Jari Hoppela** luovutti sotaveteraanipiirille Pohjanmaan Aluetoimiston pöytäviirini.

Prikaatikenraali **Asko Kilpinen** puhe Vaasan Sotaveteraanipiirin 45-vuotisjuhlassa Vaasan kaupungintalolla 28.9.2013

Tiden och åren har glidit förbi i Finlands närhistoria och samtidigt i vårt vardagliga liv. Finlands frihet och självständighet fyller snart hundra år. Hundraårsfestligheterna runt Jägarnas hemkomst skall efter några år anordnas i Jägarstaden Vasa i februari 2018. Man måste nästan fråga, om åren löper förbi oss? Jag kommer i mitt tal ta en blick bakåt till självständighetens morgongryning, men skall sedan så småningom återkomma till dagens situation och försöka se försiktigt fram i de kommande åren. Jag skall främst hålla mig i försvarsfrågor, med några sidohop in i samhället och dess nytda utveckling.

Vapauden tuskallinen aamukokko

Suomen itsenäisyyden syntytuskat ja itsenäisyyden ”de facto” vahvistaminen talvella 1918 olivat ankarat ja kansaa repivät. Huolimatta vuosien vierimisestä ilmestyvät arvet vielä tänään kevyelläkin raaputuksella esille kätkeistään. **Erkki Tuomioja** totesi muistaakseni Iltalehden haastattelus-

sa helmikuussa 2008: ”Jos vuoden 1918 sodan lopputulos olisi ollut toinen, niin Suomi ei olisi itsenäinen!” Myös voittaneen osapuolen tulisi kriittisesti tarkastella sodan päättymisen jälkeisiä toimenpiteitä. Eivät ne kaikki kunniaksi nuorelle valtiollemme olleet. Sodan tulos oli kiistattua itsenäinen Suomi. Mitä vuonna 1918 eri leireissä tapahtui ja miksi, olisi kansakunnan historian käsityksen kannalta jo aika selvittää itsenäisen Suomen 100-vuotisjuhlin mennessä.

Suomesta rakentui talvisotaan mennessä puolustamisen arvoinen maa. Kansan cheytymisen yllätti täysin Neuvostoliiton poliittisen johdon. Vielä suurempi yllätys se oli Neuvostoliiton suojissa ja Moskovan rahalla toimineelle Suomen Kommunistiselle Puolueelle (SKP). Moskovasta ohjattu myyräntö ei purrut Suomen kansaan. Pohjoismaisen demokratian vahvistuminen Suomessa ja elintason nousu tekivät Suomesta puolustamisen arvoisen maan niin vasemman laidan kulkijoille kuin oikeata laitaa marssiville. Pohja talvisodan ilmeelle oli luotu.

Taistelu maamme itsenäisyydestä jatkui vuoden 1940 ”Moskovan pakkorauhan” jälkeen päättyen Suomen

alueella vasta 27. huhtikuuta 1945. Toinen taistelu kansamme henkinjäämisestä oli päättynyt. Mannerheimin Ritarin, reservinkapteeni **Lauri Törnin** jääkärikompaniassa taistellut tasavallan presidentti **Mauno Koivisto** nimesi päivän veteraanien kunniaksi ”Valtakunnalliseksi Veteraanipäiväksi”. Presidentti **Martti Ahtisaari** totesi päiväkäskyssään keväällä 1995, kun 40 vuotta oli kulunut taistelujen päättymisestä Suomen alueella: ”Suomi voi kirkkain silmin katsoa historiansa peiliin. Maamme taisteli itsenäisyydestään”. Vuosien taistelu päättyi torjuntavoittoon. Suomalaiset voittivat taistelun itsenäisyydestään ja vapaudestaan! Veteraanisukupolvi niin naiset kuin miehet lunasti Suomelle paikan Euroopan vapaiden maiden joukossa. Helsingin Sanomien pääkirjoitustoimittaja **Olli Kivinen** kirjoitti pääkirjoituksessaan viimeisen jääkäriin, kenraali Väinö Valveen siunauspäivänä maaliskuussa 1995, tarkoittaen jääkärien johtamia viime sotiamme taisteluja. ”Vasta viime vuosina on kaikille selvinnyt, mistä Suomi tämän johdosta säästyi!” Luettua **Sofi Oksasen** Viron kansan kokemista kohtaloista kirjoittamat kirjat, on **Olli Kivinen** pääkirjoituksen

teksti tänään yhtä vahvasti läsnä kuin viimeisen jääkäriin siunauspäivänä 1995.

Segt försvar och hjälp utifrån?

Jag är på väg mot nytiden och denna dag, men ännu två sitat hämtade från de gångna tiderna. Vid Konungaporten i Sveaborg står sedan året 1772 inhygget i sten: ”Efter värld stå här på egen botten och lita icke på främmande hjälp”. Sitatet användes förra året i diskussionen om den senaste försvarspolitiska redogörelsen. Med den över 300 år gamla i sten huggda visdomen motiverade en riksdagsledamot sin vision om Finlands trovärdiga självständiga försvar utanför alla militära allianser. Inkluderande även den Europeiska Unionen! Detta med god kännedom om de krävande besparingar, vilka Försvarsmakten har framför sig inom de närmaste åren.

År 1994 intervjuades den sista jägaren, då 99-åriga generalen Väinö Valve. Frågan var: ”Vad tänker generalen med erfarenheter från fem krig om Finlands medlemskap i EU?” Svaret var: ”Finland är inte mera ensam”. Vad tomaterna kostade i Närpes eller vad mjölken per liter i Ullava hade ingen betydelse. Det var landets säkerhet. Den

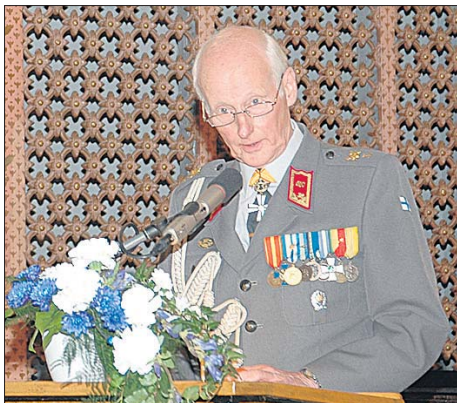
gamla järgeneralen hade inga illusioner om Finlands förmåga att klara sig ensam i världens stormar. President **Mauno Koivisto** påpekade senare i en av sina böcker, att beslutet om EU-medlemskapet gjordes främst av säkerhetspolitiska grunder.

Finland klarade sig inte utan utomstående hjälp under de tunga krigsåren 1918 och 1939–1945. Frihetskriget 1918. Tysklands materiella stöd och Ostseedivisionen. Vinterkriget, vapen och ammunition samt ca 9000 väl utrustade soldater från Sverige. Hotet om Englands och Frankrikes inblandning i kriget avgjorde inte kriget, men räddade från katastrofen under de sista dagarna. Fortsättningskriget, trupper och moderna vapen från Tyskland och särskilt under sommaren 1944. "Fliegereskader Kuhlmei", Sturmkanonbrigaden och infanteridivisionen "Greiff", samt moderna pansarvärmsvapen. "61:tans" veteraner berättade mig under mina vasaår, vilken betydelse Stukas hade i striderna vid Tienhaara.

Tosiasioden kiistämistä vai todellista uskoa puolueettomuuteen?

Olin Ruotsin Sotakorkeakoulussa vuosina 1971–74. Ns "syvimmän suomettumisen aikana". Suomi haki tuolloin aktiivisen diplomatian keinoin tunnustusta puolueettomuudelleen. Opiskelutoverini tulivat Ruotsista, Tanskasta, Norjasta ja Englannista. Kukaan ei uskonut YVA-Suomen mahdollisuuksiin selviytyä puolueettomana mahdollisen idän ja lännen kriisin leimahtaessa. YVA-sopimus oli oppilaiden ja opettajien mielestä sotilaallinen "avunantosopimus", joka sitoi Suomen Neuvostoliittoon. Suomalaisen tahtoon puolustaa maataan itäisen naapurinsa "avunantoa" vastaan uskoivat kaikki, mutta Suomen puolustusvoimien materiaalisesta kestävydestä ei ollut vakuuttuneita. Erityisen vahva usko suomalaisten maanpuolustustahtoon oli ruotsalaisilla ja tanskalaisilla. Englantilainen majuri totesi, että jos taistelette kuten talvisodassa, niin kestätkä ehkä kuusi (6) viikkoa. Hän luki talvisotamme historiaa sanakirjan avulla! Sotilaallista apua ei Suomelle olisi tullut. Ei Pohjolasta eikä muualtaakaan.

Puolustusbudjettimme karut luvut kertoivat silloin omaa karua kieltään. Ruotsilla oli tuolloin noin 700.000:n miehen liikekannallepantava reservi ja Eu-

Juhlapuhuja prikaatikenraali Asko Kilpinen.

roopan vahvimmat ilmavoimat. Suomessa me puhuimme 600.000:n reservistä. Ruotsin puolustusbudjetti oli seitsemänkertainen verrattuna Suomen vastaavaan. Naapurimme tiedustelutointomistot totesivat, että jossain oli muutaman "divisioonan mentävä aukko".

Tällä haluan kertoa, että myös tänään Suomen "uskottava itsenäinen puolustuskyky" arvioidaan rajojemme ulkopuolelta, ei Suomessa tehdyllä poliittisena kompromissina syntyneellä turvallisuuspoliittisella selonteolla. Puolustuksen uskottavuuteen sisältyvät puolustusmäärärahat, materiaalin ajanmukaisuus ja määrä, joukkojen peruskoulutus ja reservin kertausharjoitusten tiheys sekä harjoitusten ajallinen kesto.

Suomalaisten usko liittoutumattomuuteen ja yksin selviytymiseen sotilaallisten kriisien keskellä on rakennettu YVA-kauden puolueettomuuspyrkimysten muistojen varaan. Sotiemme kokemukset on työnnetty sivuun. Heiveröinen puolueettomuutemme nojasi paljolti suurvaltaliittoutumien väliseen kauhun tasapainoon ja Ruotsin vahvaan aseelliseen puolueettomuuteen. Neuvostoliiton Suomeen kohdistama sotilaallinen tai vahva poliittinen painostus olisi ajanut Ruotsin NATO:n syyliin. Tämä ei ollut toivottava tilanteen kehitys Moskova katsoituna.

Suomi selvisi kylmästä sodasta tasapainoilemalla idän ja lännen välillä. Selviytymiseen vaikutti taustalla veteraanien taistelu ylivoimaa vastaan meidän toisessa itsenäisyyssotaisteluksamme, mutta myös Suomen harjoittama ulkopoliittikka. Muisto veteraanisukupolvemme sitkeästä taistelusta tulee edelleen esille keskusteluissa muiden maiden sotilaiden kanssa. Olihan Suomi Englannin lisäksi ainoa toiseen maailmansotaan osallistunut maa Euroopassa, jota ei miehitetty. Eräs saksalainen diplomaatti sanoi minulle Bonnissa: "Puolustusministeri Straussin lanseeraama

Länsi-Saksan sisäpolitiikkaan tarkoitettu käsite Finlandisiering voidaan tulkita myös sanoilla – Kunst des Überlebens – eli eloonjäämisen taito".

Finlands framtida säkerhet och det trovärdiga försvaret

I dagens läge är Finlands situation inte så mycket att hänga i julgranen. Ekonomin vacklar, arbetslösheten växer och NOKIA såldes till utlandet. Med de ekonomiska problemen på halsen bör regeringen också sätta sig in i förändringarna i Finlands säkerhetspolitiska omgivning och försvarets långsiktiga planering. Vi har lång erfarenhet om vårt militärgeografiska läge och vi har lärt oss att leva med dess realiteter. Russland har alltid kastat och kommer att kasta sin skugga över våra säkerhetspolitiska beslut.

I dagens läge bjuder den Östra Grannen möjligheter till handel och ekonomisk samverkan. Av dessa är Fortums investeringar i Sibiren ett exempel. Europas ekonomiska stabilitet står inte på en orubblig sten, utan söker efter hållbara lösningar med Tysklands fasta "ledning". Molnen som är i horisonten är av ekonomisk karaktär, men oroligheter ligger genast bakom horisonten.

Hur skall det finska försvaret se ut under de kommande åren? Regeringen har i sin regeringsplan flaggat för allmän värnplikt och trovärdigt självständigt försvar. En NATO-option finns inskrivet i regeringsplanen. Försvarsbudjetten stöder inte strävandet mot ett trovärdigt försvar.

Efter året 2015 är penningflödet ännu på neråtgående bana. I dagens Europa finns dock inga tecken på militära oroligheter. Stål och kälunionen har lyckats med EU:s nutida stöd, med sitt första redan på 1940-talets slut sätta mål – bevara freden i Europa.

Kohti tiivistävää puolustus-yhteistyötä

Tulevaisuudessa yhteistyö puolustuskysymyksissä Pohjoismaiden välillä tiivistyy. Pisimmällä tämä yhteistyö on Pohjolan maiden ilmavoimien välillä. Tuleva yhteistoiminta Islannin ilmatilassa on tämän toiminnan uloke. Yhteiset materiaalihankinnat ovat taloudellista hyötyä tavoittelevia hankkeita. Historia ei anna kannustavia esimerkkejä Pohjoismaiden yhteistyön luotettavuudesta kriisin hämmöittäessä. Kunkin maan hallituksen pätehtävä on turvata oman maan turvallisuus. Pohjoismaiden yhteistyöllä on mahdollisuus kehittyä tiiviiksi rauhan aikana toimivaksi kokonaisuudeksi. Kriisin uhatessa pätee vain allekirjoitettu valtiosopimus. Sama koskee myös paljon puhuttua NATO-optiona. Vain jäsenoipimus pätee, kun joukkoja ja aseita tarvitaan.

Puolustusmateriaalin hintojen jyrkkä nousu vie myös Suomen puolustusvoimia kohti kansainvälistä tiivistävää yhteistyötä. Pääasiallinen toimintakenttä liittyy puolustusmateriaaliin. Edessä on kuitenkin kynnys, jonka ylitys edellyttää myös poliittista sopimusta. NATO-maiden tiivistä yhteisöä ja tehtäviä päätöksiä rajaavat puolustusliiton sisäiset säännökset. Suomi jää näiden päätösten ulkopuolelle. Toivon, että Suomen poliittiset päättäjät uskaltavat lähitulevaisuudessa realistisesti arvioida mahdollisen NATO-jäsenyyden edut ja haitat. Arvioon tulee sisältyä se, miltä kutistuvan itsenäisen puolustuksemme uskottavuus näyttää Suomen ulkopuolelta arvioituna?

I säkerhetspolitiken kan vi inte mera stöja oss på Sveriges exempel. Sverige har genomfört radikala beslut och gått över till yrkesar-

me. Likadanna beslut skall icke genomföras i Finland. Hur Sverige i framtiden ser medlemskapet i NATO, är en fråga, som bör noga följas av vårt land.

Turvallisuuspoliittiset kehykset Suomen ympärillä ovat vuoden 1990 jälkeen täydellisesti muuttuneet. Ei ehkä aivan kokonaan, kuten Esko Aho aikanaan totesi Seinäjoella maanpuolustuskurssiyhdistyksen järjestämässä tilaisuudessa: "Neuvostoliitto katosi, mutta Venäjä jäi! Itämerestä on tullut NATON:n sisämeri. Venäjä on samoilla kalkkiviivoilla kuin vuonna 1939. Baltian maat ovat NATO:n jäseniä. Isänmaamme turvallisuuden kehykset ovat myös EU-jäsenyyden myötä muuttuneet. Suomi ei enää ole yksin, kuten jääkärienraali Väinö Valve totesi vuonna 1995. Ei ole enää perusteltua toistaa YVA-ajan turvallisuuspoliittista liturgiaa.

Dagens Finland kan och bör som medlem i EU påverka den säkerhetspolitiska utvecklingen i Europa. EU:s aktivitet i säkerhetspolitiska frågor kommer att växa redan i närmaste framtiden. Det betyder att det finska försvaret skall kunna delta även i framtiden i internationella operationer. Vi bör inte isolera oss från den internationella utvecklingen.

Veteraanisukupovi on taistellut ja rakentanut vuosien mittaan Suomelle arvostetun paikan vapaiden Euroopan maiden joukossa ja rinnalla. EU:n jäsenyyden vuosina tämä asema on vakiintunut ja vahvistunut. Emme enää ole yksin Itämeren koillisessa pohjukassa.

Lainaan lopuksi tähän veteraanien juhlaan sovitun jääkärien testamenttia Suomen nuorisolle vuonna 1975: "Veteraanien historia opettaa suhteellisuudentajua ja vaikeuksista selviämistä, joilla on merkitystä nyt ja

Vaasan kaupunginjohtaja Tomas Häyry.

Suomen Sotaveteraaniliiton puheenjohtaja Stig-Göran Wennström.

Vasa Krigsveterandistrikt - Vaasan Sotaveteraaniliiton kunniapuheenjohtaja Holger Strandberg odotti tyytyväisenä juhlan alkua. Hän esitti juhlassa sotaveteraanien tervehdyksen.

vastaisuudessa. Itsenäinen, vauras Suomi on arvostettu vaikuttaja maailmanyhteisössä. Veteraanien perintö on selväsana: Luottamus Suomen tulevaisuuteen itsenäisenä ja vapaana valtiona, horjumaton usko tämän asian oikeutukseen ja voittoon silloinkin, kun kaikki näyttää toivotomalta, sekä tahto ja uskallus taistella kaikissa tilanteissa näiden päämäärien puolesta. Se on kestävä kivijalka tänään ja tulevaisuudessa."

Maamme – Vårt land. Juhlayleisö ja Laivaston Soitokunta.

Veikko Leväniemi Jääkäriseminaarissa Korttesjärvellä:

Vimpelin sotakoulu ja Lappajärven ratsukoulu

Kotikylässäni Kämänsaaressa Korttesjärven naapurikunnassa Lappajärvellä yhdisti 1950-luvulla silloin noin kuusikymppisiä miehiä kaksi seikkaa. Useimmat heistä olivat olleet vapaussodassa, joku puhui kapina-ajastakin, ja monet olivat olleet myös muuttaman vuoden siirtolaisina USA:ssa tai Kanadassa.

Ja missä kaksi vaari-ikäistä kylässä kohtasi, niin puheet kääntyivät Tampereen taisteluihin, Michiganin kaivoksiin tai Kanadan metsäkämpille. Koulupoikina tiesimme, että tuntemamme jääkäri **Saarenpään** vaiheisiin liittyi jotakin salaperäistä ja arvokasta ja että yhden toverimme oli ollut Viron vapaussodassa sekä että tämän Viron vapaussoturin veli oli kaatunut jossakin Aunuksessa.

Kotonamme äitini ja isäni keskustelivat usein vapaussodan ajoista. Vuonna 1899 syntyneenä isäni tunsikin lähes kaikki 14 lappajärveläistä jääkäriä. Oli paitsi ensimmäisenä jääkärinä kaatunut **Alfred Hyytinen** isän läheinen työkaveri. Isällä oli ihmiseen hyvät tiedot Hyytisen kaatumisesta ja jääkäri Hanhikankaan menehtymisestä Osnabrückin junaonnettomuudesta. Isäni ilahti suuresti, kun toin hänelle sota-arkistosta kuvan siellä säilyttävänä olevasta Hyytisen puolesta. Missä olleista hautarististä.

Äitini oli vapaussodan aikana ollut 10-vuotias. Hänellä oli kaksi mieluisaa muistoa. Hänen veljensä eli **Matti-enoni** oli tuonut syksyllä 1918 sotaretkeltä kotiin palattuina tuliaisiksi petteilevään. Sen makua lapset olivat korkeasta odotuksesta huolimatta karvaasti pettäneet. Toinen voimakas elämys oli ollut jääkäriluutnantti **Taavetti Laatikaisen** paluu kasvattikotiinsa, kun jääkärit olivat saaneet muuttaman päivän kotiloman Vaasaan saapumisensa jälkeen. Koululaisista oli muodostettu kunniakuja ottamaan vastaan kylän sankaria.

Löysin mielihyväänseni Alasen riihen alla piilossa olleista Lappajärven suojeluskunnan papereista luetelon sk:n jäseniksi sitoutuneista syksyllä 1917. Se oli omakätisesti alle kirjoitettu, ja äidinpöytäni isoisäni oli 5. allekirjoittaja.

Juoduin testaamaan poikasena kuulleita vapaussotakertomuksia, kun professori

ja opiskelutoverini alajärveläislähtöinen **Toivo Nygård** pyysi minua kirjoittamaan hänen toimittamaansa 2 000 sivuiseen Järvisuudun Historiaan poliitikasta ja maanpuolustuksesta. Topi todisti, että kirjoittaminen olisi meille järvisuudalaisille asevelvollisuuteen verrattava teko.

Keräämästäni aineistosta jäi niin paljon yli, että siitä on riittänyt näihin saakka lukuisia joululehtijuttuja.

Arvelen, että Vapaussoturi-lehdessä äskettäin ollut kirjoitukseni Vimpelin Poikien, kuten Vimpelin sotakoulun oppilaat itseään kutsuivat, valtakunnallisesta 20-vuotisjuhlasta 1937, **Mannerheim** kunniavieraana, antoi Jääkäriseminaarin järjestäjille aiheen pyytää minua tähän tilaisuuteen alustajaksi. Kiitän tästä luotamuksesta.

On vielä yksi perin henkilökohtainen syy, miksi erityisesti Vimpelin sotakoulun Pokelan komppanian menneisyys on tullut minulle läheiseksi. Pokelan saatomatka on venynyt nousuvana kesänä 50 vuoden mittaiseksi, ja kylä on ollut lähes siitä lähtien kotikyläni. Olinpa mukana joukon jatkona Pokelan komppanian muistomerkkin pohja- ja valutoissa.

Poikkean jonkin verran seminaarin järjestäjien kanssa sopimastamme temasta eli Vimpelin sotakoulusta ja sivuan myös Lappajärven ratsukoulua. Sotakoulu toimi suurehkon Lappajärven itärannalla Vimpelin kunnassa ja järven luoteisrannalla Lappajärven kunnassa oli samanaikaisesti ratsukoulu. Tosiasiaksi jää ja pysyy, että ratsukoulu oli Itsenäisen Suomen ensimmäinen joukko-osasto ja Vimpelin sotakoulu vastavasti itsenäisen Suomen ensimmäinen sotilasoppilaitos.

Olen pohtinut, löytyisikö selitystä ratsukoulun ja sotakoulun sijoittamiselle samanaikaisesti juuri Lappajärven rannalle. Tällaista selitystä en ole löytänyt, vaan näen tapahtuneen satumusten summana. En pidä oikein uskottavana Suomen ratsuväen historian kirjoittajan Vilho Niiteaman näkemystä, että ratsukoulun ja sotakoulun sijoittamisella lähieläisyydelle toistiaan oli haluttu luoda sotilaallinen tukialue. Tällainen mieli saattoi tosin syntyä niiden piirissä, jotka eivät

hyväksyneet maan laillisen hallituksen linjauksia, ja epäamääräiset huhut sotilaskoulutuksesta lisäsivät siipiä mielikuvitukselle. Pikemminkin asiat vaan vyöryivät omalla painollaan, mutta kun loppu oli hyvin, niin kaikki oli hyvin.

Vellovissa vuoden 1917 oloissa tapahtui ratkaisevia siirtymiä, kun sosiaalidemokraatit vetäytyivät Tokoin senaattiin, ja tilalle tuli 8.9. N.E. **Setälän** nk. tynkäsenaatit, eli porvarillinen vähemmistöhallitus. Jo elokuun puolella porvarilliset senaattorit olivat pohtineet toimia yleisen järjestyksen säilyttämiseksi maassa. Asialla oli erityisesti siviilitoimituskunnan päällikkö, pitäisi kai sanoa sisäministeri, **Carl Serlachius** ja **Bruno Jalanders**. Senaatti oli antanut kenraalikuvernöörin kanslian toimistopäällikkö Jalandersille määräyksen perustaa mahdollisimman pian 200 miehen ratsupoliisiosasto ja osoittanut tehtävää varten myöskin varat. Hanke oli aluksi suupuheiden varassa. Jalanders sai senaatin kirjallisen määräyksen vasta 19.9. eli kaksi päivää liberaalimieliseksi luonnehdittu **Nikolai Nekrasovin** kenraalikuvernööriksi nimittämisen jälkeen. On ilmeistä, että Nekrasovin edeltäjä **Stahovits**, oli jo selvillä ja myönteinen poliisiosaston perustamissuunnitelmissa. Nekrasov lupasi hankkia jopa tarvittavat aseet, mutta peräytyi suunnitelmasta kuultuaan huhuja, että aseita voitaisiin käyttää myös venäläisiä vastaan.

Jalanders löysi helposti sopivan henkilön ratsastavan yksikön perustajaksi. Hän oli aliratsunmestari **Gaston Ahrenberg**, joka oli ollut mm. Jalanderin kanssa salaseura Sotilaskomitean jäsen. Siitä käytettiin yleisesti nimitystä M.K.. Se oli lyhenne ruotsinkielisestä Militärkommitté#279.

Ahrenberg pani ripeästi toimeksi. Hän vuokrasi Porvoon lähistöltä Saksanniemen kartanon koulutuspaikaksi. Yksikköön saatiin värvätyksi 204 rakuunaa, ja sitä ruvettiin kutsumaan Järjestyslipustoksi ja värvätyjä saksanniemeläisiksi. Lipustolla oli ilmeisesti riittävä määrä ratsuja ja varustus aseita lukuun ottamatta. Hyvään alkuun päässyt koulutus päättyi 17.11. nk. Saksanniemen kahakkaan, kun punakaartit löivät me-

Lappajärven ratsukoulu ja Vimpelin sotakoulu vuodenvaihteessa 1917–1918.

neillä olevan suurlakon innostamina Järjestyslipuston hajalle. Rakuunoilla oli ollut kymmenkunta Berdankivääriä ja muutama Coltpistooli. Kahakkaa on joskus pidetty vapaustaistelun alkuna ja kahta kaatunutta rakuunaa sen ensimmäisinä sankarivainajina.

Käsitykseni mukaan ei voida varmasti osoittaa, miten tehtiin päätös Järjestyslipuston siirtymisestä juuri Lappajärvelle. Etelä-Pohjanmaan suojeluskunnat olivat tunnetusti järjestäytyneet hyvin silloisiin oloihin nähden, ja ilmeisesti maksumies eli senaattori Serlachius tehtiin siirtoajatuksen ja hyväksyi sen. Osansa on voinut olla myös lipuston asemestari, Lappajärveläisellä **Niilo Hyytisellä**, joka oli palannut lipuston hajottamisen jälkeen kotiseudulleen. Ahrenberg lähti tiedustelumatkalle Lappajärvelle joulukuun alkupäivinä ja meni ensimmäiseksi nimismies **Ilmari Sarkkila**n luo. Sarkkila kutsui Hyytisen neuvottelemaan. Kolmikon päätöksenä tuli hyväksyä Järjestyslipusto Lappajärvelle. Tusinan verran kirkon- ja Tarvolan kylän isäntiä saapui Nuorisoseuran talolla pidettyyn tilaisuuteen. Ahrenbergin tilannekatsauksen jälkeen isännät yksimielisesti lupasivat ottaa ratsujoukon Lappajärvelle. Ahrenberg antoi Hyytiselle käskyn järjestää majoitus noin 200 miehelle ja hevoselle. Hyytinen ryhtyi välittömästi työhön ja sai avukseen Ahrenbergin komentamat kolme saksanniemeläistä. Vaatimattomista asuinoloista huolimatta majoituspaikat järjestäytyivät,

ja pidettiin niiden tarjoamista myös kunnia-asiana.

Pääosa rakuunoista saapui Lappajärvelle joulun tienoissa 1917 kahta tietä. Vain noin puolet alkuperäisestä saksanniemeläisten vahvuudesta eli 91 rakuunaa saapui junalla tai ratsastaen yksin tai pieninä ryhminä Lappajärvelle. Maantietä matkaa oli 500 km ja vaati kymmenien päivien. Suuri menetys oli ollut tulevan koulutuksen kannalta 54 hevosen päätyminen punakaarteille Lahden ja Tampereen asemilla. Ratsukoulun keskuspaikaksi ja esikunnaksi tuli nykyisin Lappajärvi-Seuran omistama nk. käräjätaalo. Luentoja pidettiin myös nuorisoseuran talolla.

Muonitus tuotti aluksi vaikeuksia kunnas Lappajärven riuksat emännät tulivat apuun. Yksi heistä oli **Emma Mäkelä**. Emma oli ollut aikaisemminkin isänmaalla, kun hän oli majoittanut joulun tienoissa 1916 pari viikkoa jääkäri Antti Isotaloa. Antti oli Saksasta komennuksella värväämässä uusia jääkäriallokkeita. Antti itse kertoo saaneen ”koko joukon poikia matkaan”. Emma oli myös mukana muonitustehtävissä lappajärveläisten pääjoukon mukana vapaussodassa.

Järjestyslipustoon eli ratsukouluun, kuten lappajärveläiset sitä kutsuivat, saatiin värvätyksi 71 uutta miestä. Heistä lappajärveläisiä oli 38, ja koko yksikön vahvuus oli kaikkiaan 162 miestä. Värvätyt saivat 450 markan kuukausipalkan. Se oli sama kuin keuhkolla 1917 lakkautetun Helsingin poliisilaitoksen konstaapelin palkka. Lipusto jaettiin

kahteen eskadroonaan, joista toisen sijoituspaikka oli kirkonkylä ja toisen Tarvolan kylä. Harjoitukset tapahtuivat pääasiassa Lappajärven jäällä. Ratsujoukon ongelma oli ratsujen puute. Niitä oli saatu tuoduksi Saksanniemestä eri teitä Lappajärvelle noin 70. Ratsuja riitti Lappajärvellä vain noin puolelle rakuunoista. Yrityksistä huolimatta paikallishankinnat eivät oikein sujuneet, eikä peltohevonon kovin äkkiä mukautuisikaan koulutetuksi ratsuksi.

Sivusimme edellä tilannetta, kun Ahrenberg oli tiedustelumatkalla Lappajärvelle. Kauhavaa hän tapasi **Matti Passiniemen** talossa, joka oli aktivismin asioilla liikkuneiden suoja- ja majapaikka, ylistarolaiset aktivistit lääketiet. ylioppilas/kand. **Axel Bergmanin** ja rakennusmestari **Ahto Sippolan**. Bergman oli saanut A.K.:lta eli Aktiiviselta Komitealta tehtäväksi selvittää Etelä-Pohjanmaalla ylioppilaille sotilaskurssi joululoman 1917 aikana. A.K. oli ollut keskeinen toimija jääkäriliikkeessä ja pyrki ylioppilaiden sotilaskoulutuksella saamaan alipäilystää suojeluskunnille.

Bergman oli aluksi neuvotellut tulevan sk:n piiripäällikön kenraalimajuri **Paul von Gerichin** kanssa. Bergman valitsi tiedustelukomppanikseen toisen ylistarolaisen aktivistin Ahto Sippolan. Bergman, Sippola ja **Matti Laurila**, ”Isä Matti”, tulivat päätelmään, että Lappajärvi olisi sopivin sotilaskurssin sijoituspaikka. Ei liene aivan sattumaa, että Bergman valitsi Sippolan kumppanikseen. Sippola tunsikin Lappajärveä, kun hän oli piirtänyt Lappajärven NS:n talon. Lisäksi hänen veljensä toimi opettajana Lappajärvellä. Kertoopa Sippola painamattomissa muistelmissaan olleensa Lappajärvellä ja yhdessä nimismies Lapin ja poliisi Sadeharjun kanssa kierrelleen muka maantietarkastusten verukkeella paikkakunnalla ja ottaneen jääkäriliikkeen puheeksi sopivan tilaisuuden tullen. Tämä on tapahtunut syksyllä 1915.

Ilmeisesti Ahrenberg ja toisaalta parivaljakko Bergman ja Sippola eivät tutustuneet Passiniemen talossa eivätkä reissumiehet kertooneet toisilleen matkaperusteita. Ahrenberg jatkoi

matkaansa Lappajärvelle, ja sai sieltä edellä kertomallani tavalla sijoituspaikan järjestyslipustolle. Jostakin syystä Sippola ja Bergman viivähtivät Kauhavalla, ja matkalla Lappajärvelle Ahrenberg tuli jo Sippolaa vastaan. Bergman oli jäänyt vielä Karvalan kievariin. Sippola sai kuulla Ahrenbergiltä Lappajärven tulleen varatuksi ratsukoulun majoitukseen. Sippola meni huolineen poliisikonstaapeli **Harjun**, tulevan Vimpelin sotakoulun oppilaan luokse. Ilmeisesti Sippola tunsin entuudestaan 1884 syntyneen poliisi Harjun. Sippola ja Harju kääntyivät pulmassa nimismies Sarkkilan puoleen, joka heti ehdotti paikalliset olot tuntevana nimismiespiirinsä toista kuntaa Vimpelä sotilaskurssin paikaksi.

Sippola ja Harju matkasivat Vimpeliin ja ottivat yhteyden suojeluskunnan päällikköön kauppias Helge Lakaseen. Lakanen kutsui kokoon sopivaksi katsomiaan miehiä. Sippola selosti koulutushanketta sekä kertoi ratsupoliisien tulosta Lappajärvelle. Tämän tieto saattoi rohkasta vimpeliläisiä ottamaan sotakoulun yksimielisesti vastaan. Suunnitellusta sotilaskoulutuksesta tuli Vimpelin sotakoulu.

Koska kurssilaisten tuloon oli pari viikkoa, alkoi Vimpelissä vilkkaat järjestelyt. Perustettiin majoitus-toimikunta: kokoonkutsuja **Helge Lakanen** ja neljä Pokelan kylän isäntää, kun tultiin päättämään Pokelan kylän sopivuudesta koulutusta, ja majoituspaikaksi. Lakasen talosta tuli Vimpelin sotakoulun itseoikeutettu esikunta. Siihen saat- to vaikuttaa talossa ollut puhelinkeskus, ja se toimi myöskin matkustajakotina.

Eri lähteiden mukaan Vimpelin sotakoulun vahvuus vaihtelee 197-204 mieheen. Se oli hyvinkin kaksinkertainen aiottuun määrään nähden. Joukko jaettiin siksi kahteen komppaniaan, Pokelaan ja kirkonkylään. Suomenkieliset saivat koulutusta Pokelassa ja ruotsinkieliset kirkolla. Ilmeisesti tästä johtuu, että tietoja, muistelmia ja muistikuvia on kirkonkylän komppaniasta Pokelan komppaniaa vähemmän. Täytyy vain ihmetellä, miten silloisissa oloissa oli mahdollista tiedon leviäminen, kun sotakoulun oppilaita tuli 70 paikkakunnalta suojeluskuntien komentamina. Heistä noin 95 prosenttia oli linjan Joensuu-Kokkola eteläpuolelta. Helsingistä tuli 27 ja suomenkieliseltä

eteläpohjanmaalta 60 oppilasta. Vimpelistä oli toiseksi eniten Helsingin jälkeen eli 11 osallistujaa, heidän joukossa oli tuleva kansantaitelijä **Eeli Kivinen**, Vimpelin Väinämöinen.

Kauhavan asemalla oli joulun jälkeen 1917 viikseltä ja sattuipa paikalla komelluksiakin, kun sieltä matkasi sekä ratsu- että sotakoululaisia. Osa Vimpelin kurssilaisista hiitti Kauhavalle Vimpeliin, matkaa kertyi lähes 50 km. **Helge Lakanen** oli lähtenyt muuttamaan isännän kanssa hevosella Kauhavalle tuodakseen suksettomia kurssilaisia Vimpeliin. Kauhavalla hän tapasi sotilaspukuisen, ilman arvomerkkejä olevan, heikosti suomen puhuvan miehen, joka oli kysynyt mahdollisuudesta päästä Vimpeliin. Lakanen oli arvellut miehen olevan vaikoilijan, kunnes selvisi, että sotilaspukuinen oli kurssin johtajaksi määrätty kenraalimajuri **Paul von Gerich**. Muina kouluttajina oli 14 Suomessa komennuksella olevaa jääkäriä. Opettajista von Gerich mukaan lukien kuusi nousi aikoinaan kenraaliluutnantiksi, yksi kapteeniksi ja kaksi luutnantiksi.

Sotakoulussa noudatettiin 1917 painettua harjoitusohjekirjaa, voisi sanoa jalkaväkiohjesääntöä. Sen juuret ulottuivat vuoden 1906 ”Voimaliiton” aikoihin”, mutta jääkärit olivat uusineet ja muokanneet sen Suomen oloihin. Koulutus aloitettiin ilman asetta asennonteosta, käännöksistä rivistöistä, ryhmäkaarroksesta, ketjuun menoista ja vastaavista kaikille alokaille tutuista tempuista. Viimein Pokelan komppania tuli aika hakea aseet kirkonkylästä. Matka, kolmen kilometriä, tehtiin syökseen Savonjoen jäätä myöten. Kurssilaiset saivat mieskohtaisen sotilastaitojen lisäksi ryhmän ja joukkueenjohtajan koulutusta. Muutama oppilas oli ohjaamassa iltaisin Vimpelin suojeluskunnan harjoituksia.

Sotakoulun ja ratsukoulun tasossa näyttää olleen melkoisesti eroa vimpeliläisten hyväksi. Ahrenberg oli kutsunut Sihvon matkansa vuoksi sijaisekseen. Sihvo kertoo muistelmiaan: ”Mieleeni on jäänyt muuan niistä hapuilevista suomenkielisistä komentosanoista, joilla jalkautetun ratsukoulun harjoituksissa käytettiin. – Ympäri käännös hantään kiinni! Tyyneesti suorittivat koululaiset sen laukaten jalkaisiin lumihangessa vuoroin oikeaan ja vuoroin vasem-

paan”. Sihvo ymmärsi heti mistä on kysymys ja aloitti koulutuksen perusannon tekemisen opettamisella, ja joutui itse näyttämään siihen esimerkkiä.

Vimpelissä maastoharjoitukset pidettiin pelkästään Lappajärven jäällä, vaikka lähellä olisi ollut käytettävissä metsäin ja mäkinen Lakeaharju. On arveltu, että oppilaat olisivat tuskin vielä pysyneet avojarjestyksen muodoissa peitteisessä ja vaikeahkossa maastossa eivätkä opettajakaan olleet saaneet kokemusta tällaisesta taisteluskoulutuksesta. Vimpelin sotakoululle ei ollut vahvistettu opetusohjelmaa eikä määritelty opintotavoitteita. Sihvo onkin todennut myöhemmin, että ”tarve ja olosuhteet sanelivat toimintaohjeet”. Jokaiselle päivälle oli kuitenkin ennakolta laadittu päiväohjelma. Siihen kuului ulkoharjoitusten lisäksi aamulla ja iltapäivällä pidetty oppitunti. Niiden tunnelma oli ilmeisen tiivis, kun Kivipellon talonpoikaistuvassa oli lähes sata miestä. Varovaisuussyistä oppittuneilla ei tehty muistutuksia. RUK:n historiassa sotakoulun antamaa opetusta ei pidetä tasoltaan useurikurssin veroisena, mutta äärimmilleen tyypistetyltä koulutukselta ei sitä voida vaatiakaan. Tärkeää oli, että oppilaat olivat saaneet tuntea kovan ja todentuntuisen palvelukseen sotilaalliseen järjestykseen.

Sekä ratsukoulun että sotakoulun lähteissä on paljon viitteitä pelosta, että venäläinen sotaväki tai punakaartit tulisivat rankaisuretkelle lyömään ne hajalle. Saksanniemeläisillähän oli siitä karvaista kokemusta. Tilanne ja ajan henki olivat kuitenkin muuttunut bolshevikivallankumouksen ja Suomen itsenäistymisen jälkeen. Kuri venäläissotilaiden joukossa oli höllynyt, ja he odottivat vain kotiin eli Venäjälle pääsyä eikä heitä ilmeisesti kovin paljon kiinnostanut sekaantua Suomen asioihin. Lukuisia miehistön tekemät upseerimurhat pääkaupunkiseudulla ”svabodan” eli vapauden ilmapiirissä tekivät upseerit varovaisiksi. Ei mielestäni löydy oikein näyttöä sille, että venäläinen sotaväki enempää kuin punakaartitkaan olisivat olleet todella lähdössä Lappajärven ympäristöön hävitysretkelle. Lapualainen **Heikki Muilu** on äskettäin osoittanut neuvostovenäläisten aseistariisumisen sujuneen suhteellisen sopusuhteisesti ja heidän määränsä ilmeisen yliarvioituksi.

Ratsukoulu ja sotakoulu

oli kyllä maassa yleisesti tiedossa ja sosialistisen lehdistön hampaissa. Vimpeliläinen sosiaalidemokraattien kansanedustaja **Santeri Mäkelä** piti eduskunnassa palopuheita porvarillisen puolen sotilaallista järjestäytymistä vastaan ja peräsi niiden laillisuutta.

Varsin laajalle on levinnyt käsitys, että Vimpelissä olisi pidetty 29.12. edustaja Mäkelän joululoman aikana masinoima kuntakokous ja että Mäkelä olisi laatinut ennakolta sotakoulun vastaiset ponnet siellä esitettäväksi ja että kokouksen pöytäkirja olisi myöhemmin tahallisesti hävitetty. Mikään lähde ei kuitenkaan vahvista kuntakokousta pidetyksi eikä Vimpelin kuntakokouksen pöytäkirjassa ole havaittavissa lehden tai lehtien repimistä. Valitettavasti pöytäkirjassa ei ole painettuja sivunumeroita eikä pykälä tuolloin vielä merkitty vuosittain juoksevalle numerolla, eli siitä ei saa johtoa mahdolliseen pöytäkirjan katoamiseen.

Vimpelin sotakoulu toiminta-aika oli 28.12.1917-13.1.1918 eli runsaat kaksi viikkoa. Sotakoulu oli tuonut sykkä vimpeliläisten elämään. Pokelan komppaniassa oli pidetty mielenvirkistykseksi kymmenisen laulutuntia. Myös kylän väki tuli mielellään kuuntelemaan tunnelmaa nostattavia Jääkäri-, Vaasan tai Porilaisten marsseja. Sotakoululaisten ilmat 6.1. kirkonkylän nuorisoseuran talolla lähensi vimpeliläisiä ja kurssilaisia. Jääkärimarssin ja laulunäytelmän ”Jääkärien morsian” kerrotaan erityisesti olleen vimpeliläiskoulujoiden mieleen. Ratsukoulusta ja sotakoulusta olen löytänyt yhden kriittisen arvion. **Jaakko Numminen** on nuorisoseuraepokseksaan kaivanut esiin nuorisoseura-albumin, jonka mukaan ne sotilaskoulut olisivat olleet turmiollisia paikalliselle nuorisoseuraliikkeelle!

Tammikuun 12. päivä-

nä 1918 pidettiin kurssin loppusota. Se oli komppanioiden yhteisharjoitus. Oppilaat matkasivat vähin äänin tehtäviinsä, joko kouluttajiksi kotikuntiansa suojeluskuntiin tai jatkaamaan lukujaan yliopistossa. Vimpelin kokemukset olivat niin hyviä, että paikkakuntaa suunniteltiin aluksi tulevan Vöyrin aliupseerikurssin paikaksi. Vimpeli oli sitä varten kuitenkin yksinkertaisesti liian pieni ja kaukana rautatieasemasta. Mannerheim määräsi 1. käskyssään ”Ahrenbergin lippueen” eli ratsukoulun riisumaan aseista Lapualle ja Seinäjoelle sijoitetut venäläisjoukot.

Vimpelin sotakoulusta tulee pian kuluneeksi sata vuotta. Mielestäni sotakoulun merkitys ei ole siitä muuttunut, mitä Pokelan komppanian päällikkö **Aarne Sihvo** arvioi sen koulun 20-vuotisjuhlassa 1937. Sihvo korosti Vimpelin kurssin myönteisiä vaikutuksia mielialoihin ja itseluottamuksen lujittumiseen 1918 sekä 200 johtajakoulutuksen saaneen merkitystä joukkojen yhtenäiseen ajattelutapaan.

Vimpeliläisillä oli ollut Sihvon mukaan jopa ratkaiseva paino rintamalinjan muodostumiseen sekä uusien joukkojen kokoamisessa ja koulutuksessa. Juhlissa sotakoulun oppilas, Helsingin Sanomien päätoimittaja ja tuleva ulkoministeri **Eljas Erko** luetti 32:n oppilaan nimet sotamienetyksinä ja arveli määrän olevan jopa 40. Se oli viidenneksen koko kurssin vahvuudesta.

Pohtimisen aihetta antaa Erkon tieto, että kahdek-

san kurssilaisista murhattiin pääkaupunkiseudulla ennen sodan varsinaista alkamista. Mannerheim sai tiedon Vimpelissä pidetystä kurssista 17.1.1918, kun hänet esiteltiin Mannerheimille.

Vimpelissä on kaksi sotakoulun muistomerkkiä: toinen Pokelassa ja toinen kirkonkylässä. RUK pitää Vimpelin sotakoulua perinneyksikkönään ja käy kunniakäynnillä muistomerkeillä. Sotakoulu on edelleen hyvin vimpeliläisten tiedossa. Itsekin olen sitä yrittänyt opetuksessani oppilailleeni korostaa.

Kysyin RUK:n johtajalta sähköpostitse miten se tänä päivänä muistaa Vimpelin sotakoulua. Vastaus oli :

”Vimpelin sotakoulun perinne näkyy kaikissa RUK:n tilaisuuksissa, jossa arvokain perinne-esineemme, RUK:n lippu, on läsnä. Onhan RUK:n lipun kahteen kulmaan kirjailtu V.K. ja 1917. Kahdessa muussa kuldassa on RUK sekä 1920. Mielestäni arvokkaammalla tavalla ei voi oikein edes menneen ajan edeltäjää kunnioittaa.

Käytännössä Vimpelin sotakoulu tulee esiin RUK:n historiaan liittyvissä esityksissä. Itse tuon sen esiin mm. jokaiselle kursseille, vierailijoille sekä eri tilaisuuksissa puhuessani, jos vain RUK:n historiaa sivutaan. Koulumme esitysmateriaalissa on myös Vimpelin koulu mainittuna. Eversti **Timo Pöysti**, Reserviupseerikoulun johtaja”

Suomen Jääkärimuseo Finlands Jägar museum KORTESJÄRVI

- Museossa kerrotaan jääkäriliikkeen syntyvaiheista, toiminnasta ja sen merkityksestä maamme itsenäisyydelle.
- Jääkärien tarina kertoo lähes 2000 nuorukaisesta, jotka lähtivät Saksaan oppimaan sotataitoja tavoitteenaan itsenäinen isänmaa.
- Perusnäyttelyn lisäksi museossa on viimeisen jääkäriin, kenraali Väinö Valveen huone sekä vaihtuvia erikoisnäyttelyitä.
- Museossa on huomattava kokoelma jääkärien sukulaisten lahjoittamaa materiaalia.
- Museokaupassa kiinnostavaa ostettavaa.

Avoinna	ti-ke klo 12.00 - 16.00 tai sopimuksen mukaan 15.6. - 15.8. ti-su klo 11.00 - 17.00
Pääsymaksu	2,50 €/1,50 € (sis. sisään pääsyn ja opastuksen) Museokauppa

Kirja:
Niittokone-
asiamiehistä
jääkäreiksi.
Esitelmiä
jääkäri-
seminareista
1998-2007.

Kirjan hinta
15 euroa.

Tilauksesta rooliopastus, jolla "Jääkäri Autio" kertoo värväytymisestä jääkäriksi, koulutuksesta Saksanmaalla ja saapumisesta Suomeen 1918. Rooliopastuksen hinta 30 €/ryhmä + normaali sisään pääsymaksu.

Osoite Jääkärintie 80
62420 KORTESJÄRVI
Puhelin Puh. (06) 2412 9841, 040 148 4420,
040 764 7755
suomen.jaakarimuseo@kauhava.fi

Sinunkin apulasi tarvitaan

Veteraanien henkisen perinnön siirtäminen tuleville sukupolville on meidän kaikkien yhteinen asiamme.

Tätä työtä tukemaan tarvitaan myös sodan koettelemuksista kertovaa esineistöä.

Auta meitä kokoamaan Pietarsaaren kaupunginmuseon veteraanitilaan asuja, aseita, karttoja, kirjallisuutta, kirjeitä, valokuvia, kunniamerkkejä, lippuja, standareja, viirejä, puhdetöitä, sotilaspassseja jne. jotta veteraanitilalle asetetut toiveet toteutuvat.

Mukana hankkeessa ovat Sotainvalidit, Rintamamiehet, Sotaveteraanit, Sotilaspojat, Reserviupseerit ja Reserviläiset.

**Museo päivystää
joka keskiviikko klo 14-17
Pietarsaaren
kaupunginmuseo,
Isokatu 4, puhelin 06-785 1111**

Haapajärven sotiemme veteraanien perinnehuone SUOJALUKKO

Osoite:

Kauppakatu 19, 85800 Haapajärvi
Sisäänkäynti kunnan
kulttuuritalon pihan puolelta.

Aikavaraukset:

vapaa-aikavirasto puh. 08 - 769 3201

VASA KRIGSVETERANMUSEUM VAASAN SOTAVETERAANIMUSEO

Kyrkoespianaden 22
Källarvåningen
Kirkkopuistikko 22
Kellarikerros

Öppet / avoinna:
Sö/su kl./klo: 14:00-16:00

Grupper / ryhmät:
- enligt överenskommelse,
- sopimuksen mukaan.

tel. / puh. (06) 3129 894.

Everstiluutnantti, sotiemme veteraani, sotainvalidi Leo Wanamon siunaustilaisuus Mustasaaren kirkossa

Everstiluutnantti Leo Valdemar Wanamo siunattiin viimeiselle matkalle sotilaallisin kunniansoitteuksin Mustasaaren kirkossa lauantaina 21.9.2013.

Siunauksen toimitti kirkkoherra Jari Friman. Kunnivartion muodostivat rauhanturvaajina palvelleet yliväpeli Raimo Mäenpää, edessä vasemmalla ja jääkäri Bjørne Ståhl sekä reservin alikersantti Carl Magnus Persson (ei näy kuvassa) ja ylikersantti Pasi Salonen. Leo Wanamo (s.1921)

osallistui vapaaehtoisena taistelulähetinä jo talvisotaan ErP 34. joukoissa Viipurinlahdella talvella 1940. Jatkosotaan hänet määrättiin JvKouluK3 annetun koulutuksen jälkeen ja hän osallistui taisteluihin joukkuenojohtajana JR 6 taisteluissa Karjalan kannaksella vuosina 1941 - 43.

Suoritettuaan 27. kadettikurssin jatkosodan vuosina 1943-44 hän osallistui taisteluihin JR 58 joukoissa. Sodan päätyttyä hän toimi mm. koulutus- ja opetusupseerina

JR 9:ssä ja HRR:ssä vuosina 1946 - 48.

Kun Upseerikoulu (Reserviupseerikoulu) v.1948 sai kolmen vuoden kiinni olon jälkeen valvontakomissiolta luvan aloittaa jälleen reserviupseerikoulutus niin Leo Wanamo määrättiin opetusupseeriksi, jossa tehtävissä hän toimi vuosina 1948 - 54. Tämän jälkeen hän palveli mm. Vaasan Sotilaspiirin esikunnassa ja komppanian päällikkönä Jääkäripataljoona 1 sekä 1 D:n esikunnassa ja Pohjan-

maan Jääkäripataljoonassa. Majuriksi Leo Wanamo ylennettiin v.1962. Reserviin hän siirtyi vuonna 1972.

Kun Suomi lähetti rauhanturvaajia Kyprikselle v.1964 niin Leo Wanamo määrättiin YK-joukkoihin Sotilaspoliisikomppanian päälliköksi vuosina 1964-65.

YK-tehtävissä hän palveli kaikkiaan viisi kertaa, op-tehtävissä UNMO vuosina 1968 ja 1969 sekä sotilastarkkailijana UNTSO 1973-74 ja UNDOF 1974-75.

Ansoistaan sodan ja rauhanturvaajien tehtävissä Leo Wanamo oli huomioitu useilla korkeilla kunniamerkeillä mm. VR4tlk, VR4mk, SVRR, Ts mm, Js mm, XXX, YK-m Kypros, Kashmir, Suez ja Golan. Everstiluutnantiksi Leo Wanamo ylennettiin vuonna 1981. RL.

Sotainvalidipiirin kesäjuhla Halsualla

Piirin yhteinen kesäjuhla kokosi keskipohjalaista väkeä 14.8. Halsualla. Harmaiden pilvien vyöryessä taivaalla tunnelma oli Masalassa keksäisen lämmin ja leppoisa. Toiminnanjohtajan tervetuliaispuheen jälkeen tarjoilu-pöytä veti puoleensa ja noin 160 osallistujaa sai nauttia pöydän antimista. Pienestä ahtaudesta huolimatta ruokailu sujui sutjakasti tukihenkilöiden avustuksella, mistä heille kaunis kiitos.

Veljesliiton tervehdyksen toi hallituksen puheenjohtaja **Martti Kuivala**. Hänen puheensa myötä kävi selväksi, että liitto tekee hartiavoimin töitä edunvalvonnan asioissa. Vaikka valtion budjetti ei toivotunlaiselta näytä, välittyi toiveikas näköala

sotainvalidien, heidän puolisoittensa ja leskien asioiden hoidosta. Myös tukihenkilötoiminnan vahvistaminen piireissä ja osastoissa sai

kannustusta. Tehtäviä tukihenkilöille riittää kuljetusavun antamisesta lumen luontiin auttajan omien mahdollisuuksien mukaan.

Kuivala kannustikin kaikkia jäsentämme hyvinvoinnista kiinnostuneita henkilöitä ottamaan rohkeasti yhteyttä joko osastojen luottamus-

henkilöihin tai piirin toiminnanjohtajaan.

Piirin puheenjohtaja **Esko Hirviniemi** puhui tervehdyksessään tärkeimmästä sanasta, kiitoksesta. Kiitoksen osoittaminen avaa luottamuksellista ilmapiiriä asioiden hoitoon ja yhteistyöhön niin piirin toiminnassa kuin kaikessa muusakin elämässä. Erityiset kiitokset välittyivät vielä keskuudessamme oleville maamme puolustaneille ja myöhemmin vastuullisesti jälleenrakentamiseen osallistuneille henkilöille. Naisten tekemää työtä ja heidän osoittamaa huolenpitoa niin perheittensä parissa kuin laajemminkin yhteiskunnassa muistettiin lämpimästi. Hyvinvointivaltiomme perusta

on luotu kovalla työnteolla ja sitkeydellä, mistä nuorempien polvien on hyvä jatkaa. Mikrofonin kiertäessä osallistujien keskuudessa kuultiin muistoja ja kokemuksia vuosikymmenten takaisilta ajoilta.

Juhlaväkeä viihdyttäneen Hopeaneula-yhtyeen esitys välitti muistoja samasta askelten kaiusta ja pyynnön välittämää lastenlapsille lauluin muistoja, joita sota-aika on sen kokeneiden mieliin jättänyt. Yhdessä laulettiin kodin kynttilöistä ja Karjalan kunnaista. Päivän päätteeksi nautittiin täytkekakkukahvit, ennen sateen viilentämää kotimatkaa.

Marja-Liisa Kattilakoski

Hengellinen maanpuolustusilta Kristiinankaupungissa

Etelä-Pohjanmaan Reserviläispiirit ja Kristiinankaupungin reserviläisjärjestöt sekä Kristiinankaupungin suomalainen seurakunta järjestivät elokuun alkupuolella perinteisen Kesäillan kirkkotalon, joka tänä suvena pidettiin Kristiinankaupungin kirkossa.

Puhujaksi kirkkoiltaan oli saatu kenttäpiispa **Pekka Särkiö**. Virsien säestyksestä ja muusta musiikista vastasi

Pohjanmaan Sotilassoittokunta kapellimestarinsa, kapteeni **Sami Salmivuoren** johdolla.

Kirkkoiltaan liittyi myös haikeutta, sillä se oli viimeinen kerta jossa Pohjanmaan Sotilassoittokunta esiintyi Suupohjan alueella.

Puolustusvoimauudistuksen myötä sotilassoittokunnan 60-vuotta kestänyt toiminta päättyy vuoden vaihtuessa.

Kauniin kesäillan sää myötä tapahtumaa ja sai lähes 150 hengen väen liikkeelle, niin Etelä-Pohjanmaan kuin Suupohjankin alueelta, ja muutamia myös Vaasasta. Kirkkoiltaan päätteeksi seurakunta tarjosi vielä maukkaat kahvit ennen kotimatkaa.

-rl-

Tutut isänmaalliset virret kaikuivat voimallisesti, mukana myös edessä vasemmalta Pohjanmaan Aluetoimiston päällikkö, komentaja Jukka Ranta, kenttäpiispa Pekka Särkiö ja E-P:n Reserviläispiirien Hengellisen toimikunnan puheenjohtaja Heikki Koivisto. Oikealla edessä kirkkoherra Martti Toivanen.

Kenttäpiispa Pekka Särkiö.

Tytyväisenä sotilassoittokunta vastaanotti kirkkoyleisön kiitokset.

Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan Kiltavierailumatkalla Helsingissä 6.–7.9.2013

Vierailun kohteina olivat Pääesikunta, Santahaminassa Etelä-Suomen Huoltorykmentti ja Kuljetuskeskus, sekä Veteraanitalossa Helsingin Autojoukkojen kiltan vieraana ja päätteeksi tutustumassa Suomenlinnan historiaan ja nähtävyyksiin.

Matka alkoi jo torstaina 5.9 kello 16.00 Kokkolan linja-autoasemalta, jatkimme matkaa Pietarsaareen ja Kortesjärvelle jossa joukkomme oli koolla eli 14 terävää matkalaista ja kuljettajamme Kiltamestari **Antti Roiko-Jokela**, kahden kiltalaisen odotellessa valmiina Helsingissä. Matkanjohtajan tahtipuikkoa heilutteli kiltamme Vara. Pj. **Ari Olli**. Käytössämme oli Kokkolan Tilausliikenteen 17 hengen pienoisbussi.

Matkasimme kohti Helsinkiä kahden pysähdyksen taktiikalla ”ilman renkaanvaihtoja”. Ensimmäinen stoppi Jalasjärven Juustoportissa ja toinen Hämeenlinnassa Tiiriön ABC:llä. Energiaa elimistöön ja matka jatkui illan jo nopeasti pimetessä.

Puolenyön aikoihin saavuimme AVA hotellille, välittömästi huoneiden jako ja majoittuminen. Muutta mukkita levolle, kukaan ei ollut ehdottanut vastaan. Etenkin kun olimme hie-man aikataulusta jäljessä, tarkoitus oli olla perillä kello 22.30, nyt näyttivät viisarit puoltavatyä.

Perjantaina 6.9 herätykset oli kello 7.00, kipin kapin aamupalalle, energiaa elimistöön ja siirtyminen kulkuneuvoon ja keula kohti Pääesikuntaa.

Hyvissä ajoina ennen kello 9:ää olemme Kasarmintorilla, pääesikunnan ja puolustusministeriön edessä. Evt. **Tuomo Repo** saapuu vastaanottamaan meidät ja johdattelee tarkkojen turvatoimen kautta Pääesikunnan Paviljonkiin. Matkan jatkuessa auditorioon, jossa isäntämme Prikaati Kenraali **Jukka Ojala** on ottamassa vieraat vastaan lämpimin tervetulo toivotuksin, johdattelemassa vieraat kahvin ja pikkusuolaisen jälkeen auditorioon.

Prikaatin Kenraali **Jukka Ojala** käyttää oman puheenvuoronsa, valitellen aikataulunsa tiukkuutta. Hänen on siirryttävä varsinaisiin työtehtäviinsä, kokoukset ja palaverit kutsuvat. Tässä välissä Ari Olli ojentaa kiltan pienen muistolahjan käyn-

nistämme Kenraali **Ojala**lle, ennen poistumistaan Kenraali **Ojala** jättää isännän tehtävät Evt. **Tuomo Revon** haltuun.

Vpj. **Ari Olli** käytti kiltan puheenvuoron, kertoen kiltamme historiasta/toiminnasta perustaja jäsenen **Risto Klemolan** avustuksella ja päätyen tulevaisuuden visiointiin.

Olli esitti samalla kiitoksemme, kun saimme mahdollisuuden vierailla pääesikunnassa.

Evt. **Repo** jatkaa tilaisuutta esittelemällä aiheista, Pääesikunnan organisaatio, asevelvollisuuden perusteet ja tulevaisuus, Puolustusvoimien uudistuksesta sekä reserviläisten tilanteesta. Kaikki ajankohteista ja paljon spekuloituja aiheita, joista vain tulevaisuus voi kertoa kuinka suunnitelmat ovat toteutuneet. Kuitenkin jäi optimistinen mieliala, ei ole syytä vaipua pessimistisiin tunnelmiin. Kysymyksiä esitettiin kiitettävästi, ja vastauksetkin saatiin tuorelta.

Pieni tauko tähän väliin, se kuuluisa tupakan mittainen sekä kahvikupillisella täydennettynä, ennen kuin tilaisuus jatkuu.

Evt. **Repo** jatkaa aiheella Puolustusministeriö ja sen tehtävät, puolustuspolitiikka, Nato, Islanti, talous, asevarustelu, varautuminen, PV uudistukset ja pitkäjänteisyys. Kaikki erittäin ajankohtaisia aiheita, jotka syystäkin irrottivat useita asiallisia ehkä hieman myös huolestumisen sävyttämiä kysymyksiä?

Tilaisuuden päätteeksi vara Pj **Ari Olli** luovuttaa kiltamme standardin Evt. **Tuomo Revolle** ja Kiltamestari **Antti Roiko-Jokela** Maanpuolustajat lehden uusimman numeron ja kertomalla siihen liittyvät kuulumiset.

Kello 11 siirrymme paviljonin ruokalaan lounastamaan, tarjottavan ja ravitsevan aterian jälkkärikahvin kera. Päätteenä järjestäydymme aurinkoiselle pihamaalle muistomerkin viereen kuvaamaan ja kuvattavaksi. Näin päättämme Pääesikunnan vierailumme ja poistumme paikalta uusiin haasteisiin.

Matkalla hotellille, pistäydymme MPK:n myymälässä tekemässä hankintoja, kuka enemmän ja kuka vähemmän? Tarjontaa oli ja mielenkiintoistakin, sinne kait on vielä palattava, tai nettilaus vetämään?

Ari Olli luovuttaa autokillan pienen lahjan Prikaatikenraali **Jukka Ojalalle** yhteistyön merkeissä.

Ylii. Petri Jokinen kertoo kuljetuskeskuksen tehtävistä.

Matka jatkuu sinne AVA hotellille, pieni elpymistauko on paikallaan, vaatetukseen vaihto kevyempään versioon. Sanottakoon, että aurinko helottaa pilvettömältä taivaalta ja lämpömittarit juoruua plus 23 asteen lämmöstä. Taisipa joku ohimennen mainita janon tunteesta ja villapaidan tarpeettomuudesta?

Siirrymme pikavauhtia Santahaminan, jossa pienen odottelun jälkeen meidät ottaa huostaansa Ylii. **Petri Jokinen** kello 14. Alkajaisina kierros saarella ja paikkojen esittelyt, jatkamme vierailuamme Etelä-Suomen huoltorykmenttiin ja Kuljetuskeskukseen. Ylii. **Petri Jokinen** esittelee rykmentin ja kuljetuskeskuksen toimintaa, leppoisasti kahvikupposen ja oikein kuuluisien ”sotkun munkkien” kera. Tutustumme ajoneuvo- sekä muunlaisenkin kalustoon, oikein käsituntumalla ja kalustoa löytyy jokaiseen lähtöön, myös sellaista kalustoa joka on hieman harvinaisempaa liikenteessä. Kuljetuskeskuksen ajoneuvoilla ajettiin v.2011 yli 5miljoonaa kilometriä ja v.2012 hieman vajaa 4miljoonaa kilometriä. Kerrasaan mielenkiintoista ja aika kului niiden keskellä

nopeasti, näin tälläkin kertaa kävi. Tavoista poikkeamatta Ari Olli luovuttaa kiltamme standardin Ylii. **Petri Jokiselle**, muistoksi käynnistämme.

Vaihdamme paikkaa ihan aikataulun mukaisesti nyt vuorossa Veteraanitalo, siellä meidät ottaa vastaan Helsingin Autojoukkojen kiltan puheenjohtaja **Timo Koukari** ja sihteeri **Eero Hakkarainen**. He esittelevät taloa ja sen historiaa, kuten myös sikäläisen Autokillan toimintaa, historian tietoutta ja tulevaisuuden visioita. Veteraanitalo oli katsomisen arvoisen, niin sisältä kuin ulkoakin. Esillä kaikenlaista esineistöä, kuvia ja materiaalia jotka henkivät historian taipaleelta. Vierailumme päätteeksi Kiltan PJ **Eero Muhonen** luovuttaa kiltan standardin kollegalleen **Timo Koukarille**, muistoksi käynnistämme. Kuin yhdestä suusta oli mielipiteemme, kiltajen yhteistyötä ja toimintaa olisi lisättävä. Olemme kaikki samassa veneessä, siis soutakaamme myös samaan suuntaan!

Ennen poistumistamme Santahaminan saarelta, käymme ruokailemassa varuskunnan ruokalassa, omak-

ustannus hintaan eli noin 6,50 ekaa per henkilö. Sitten poistuminen kellon osoitellessa lähellä 18:a. Suuntaamme majoituspaikkaamme AVA hotellille, elpymistä ja uusia suunnitelmia laatiin.

Lähdemme liikkeelle noin kello 19 yleisön pyynnöstä, parin tunnin leppoisa kaupunkikiertä ohjelmassa, tutustumassa pääkaupungin iltaelämään. Käymme katsomassa taloa jossa Jääkäri-liike perustettiin vuonna 1914. Kaupunki on ihmisiä täynnä ja parkkipaikkoja ei löydy, on vain palattava takaisin hotellille, osa porukasta jää kuitenkin keskustaan katsomaan ja kuuntelemaan pääkaupungin sykettä. Väenpaljous johtui osaltaan siitä, kun stadionilla oli jalkapallo-ottelu Suomi-Espanja.

Päivä oli antoisa ja liikuntaa saatiin tarvittava määrä, joten levolle meno ei ollut mikään vastentahtoinen, vaan suorastaan ansaittu!

Lauantai 7.9 herätykset hieman myöhemmin, siinä kahdeksan aikoihin ja aamupalalle kun ehtii, sitten tavaroiden pakkaamiset ja huoneiden luovutukset. Siirtyminen bussille ja lähdetään liikkeille, sunnuntai kohden kauppatoria sekä Suomenlinnan laut-

Evi Tuomo Repo vastaanottaa kiltan standardin.

tasatamaa. Noin kello 9 ja 30 olemme Suomenlinnan maaperällä ja tutustumiskierros voi alkaa. Säätilasta voidaan sanoa, että edelleen syyskesää parhaimmillaan, aurinkoa ja lämpömittareissa + 21–23 astetta, aivan kuin Autokillan matkoilla yleensä!

Porukka jakaantuu useampaan ryhmään, jokainen saa katsella paikkoja omaan tahtiinsa ja mielihalunsa mukaan. Kaikkea ei ole mahdollisuus nähdä, alue on laaja ja katsottavaa riittää jokaisen makuun. Paljon jäi näkemättä, asialle ei voi muuta kuin todeta, mutta uudelleen voi palata ja jatkaa siitä mihin jäi?

Kaikki kiva loppuu aikanaan, niin tämän vierailun. Jätämme Suomenlinnat taaksemme ja lautta vie meidät kauppatorin rantaan takaisin. Siitä pieni kävelyprähdyks bussille, näin kotimatka voi alkaa.

Paluumatka suoritetaan käännteisessä järjestyksessä, tulomatkaan verraten. Hämeenlinna ja Tiiriön ABC ja oikein kunnan ruokailu, elimistö kaipaisi lisää energiaa ja nestevajauskin oli käsillä. Seuraava pysähdys olikin sitten Jalasjärven Juustoportissa kahvia ja suolapalan tapaista, jotta pärjällään loppumatkan. Kortesjärvellä poistuu pari kaveria ja Pietarsaareissa yksi, loput kulkeutuvat Kokkolaan, vielä jää kaksi Antti ja Seppo luovuttavat bussin ja jatkavat Kannukseen.

Jälleen on yksi autokillan matkoista päätöksessään, hyvillä mielin jäämme odottamaan uusia jännittäviä matkoja. Esitämme SUURET kiitokset kaikille mukana olleille, matkanjohtajalle ja bussin kuljettajalle uhrautuvasta urakoinnista.

Teksti ja kuvat:
Eero Muhonen

Ihminen tottuu

Astuessani laitoksen palvelukseen 1.10.1957 jouduin palvelemaan kuukauden ajan komentopaikalla. Siellä miestä tarkkailtiin, olisiko hänestä rajavartijaksi. Työskentelin erilaisia ruumiillisia töitä tehden ja kuunnellen sodissa olleiden kertomuksia.

Tietenkin uusia miehiä koulutettiin. Toimeenpantiin asekäsitteilyä, ammuntoja, pidettiin oppitunteja ja kerrattiin sotaväen lakeja ja sääntöjä.

Juuri sotilaskoulutus äskettäin varusmiespalveluksesta vapautuneille ei ollut uutt, palautti vain mieleen tiukat säännöt ja ehdottomuuden. Joillekin koulutus oli liikaa ja he poistuivat rivistä huomaamattomasti.

Jotkut res-vänrikit ja -kersantit olettivat olevansa res. arvoissa alempana olevien esimiehiä. Tietenkään näin ei ollut.

Eräällekin vartioasemalle sijoitettiin res. kersantin natsat omaava mies. Hänen asetaksina olkapäillä kiiltivät kullanväriset kolme nauhaa. Mies kieltäytyi ensimmäisestä päivästä alkaen esimiesmäisesti. Hän käveli oleskeluhuoneessa edestakaisin kädet selän takana todeten: "Taidan olla sotilasarvossa vanhin..." Hän ei tiennyt, että asemalla palveli sodassa ylikersantin natsat saanut veteraani ja pari muutakin res. kersanttia, joiden palveluspuvuissa ei ollut res. arvoa.

Tietenkin palvelustoverit päättivät kouluttaa poikaa. He puhuttelivat häntä herra kersantiksi, avasivat hänelle ovia ja esiintyivät kuin sotamiesvarusmiehet.

Vartiopäällikkö ja -aliupseeri olivat juonessa mukana. Kului pari viikkoa poika alkoi luulla todella olevansa muiden esimies. Viimein vartioaseman emäntä kutsui pojan keittiöön ja selvitti hänelle tilanteen. Tietoa lamaanut pojan muutamaksi päiväksi ja kaverit lakkasivat pelleilemästä.

Mainittakoon, että hänestä tuli myöhemmin aliupseeri ja toimiupseeri. Ylimieliselle luonteelleen hän ei mahtanut mitään. Mikäli hän viettää vielä eläkepäiviä, on niitä karttunut kolmisenkymmentä vuotta.

Oma vartioasemani sijaitti paikassa, jossa jo talvisodassa oli taisteltu ankarasti. Vähälukuinen rajamies- ja reserviläisjoukko viivytti vihollista Ilomantsin Kuolismaasta aina Kallioniemensalmelle asti.

Porilainen sitkeä joukko

kaivautui kiviseen maaperään pitäen vihollisen salmen takana. Vihollisen panssarivaunun yrittäessä ylittää sillan laukaisivat pioneerit panostamansa sillan ja vauun upposi perinkymmen metrin syvyyteen olenvieläkin haudassaan. Mukana meni myös miehistö.

Vartioaseman ympäristö oli karmean näköinen. Sankka metsä oli tuhoutunut tyystin. Alueella törrötti paksujen puiden eripituisia kantoja ja suurin osa rungoista oli päreinä. Aseman lähellä oli kaatuneiden vihollisten hautoja. Eräissäkin joukko-haudassa kerrottiin olevan 400 hevosen jäännökset.

Alueella liikkeussaan piti varoa potkimasta kranaatteja ja aina kyli mielessä, milloin astun polkuimiinaan.

Erään pienviljelijän neljä lehmää eksi venäläisten laajaan raivaamattomaan miinoitukseen. Vanhemmat rajavartijat kertoivat, että oli kauhistuttavaa kuulla silpoutuneiden eläinten tuskanhuutoa. Rajamiehet ampuivat miinoitteen reunoilta kymmeniä laukauksia lopettaakseen eläinparkojen kärsimykset. Armeijan pioneerit, kantahenkilöstö, purkivat miinoitteen.

Sodassa yllätystilanteessa on voittajasuorin se, joka ehtii avata tulen ensiksi. Partion ollessa tiedustelu-partiossa, se saattoi törmätä vastavaan vihollisen partiioon. Näin kävi talvisodan aikana alikersantti Pynnösen partiolle. Suomalainen rintamakarkuri johti joulukuussa 1939 noin 500 vihollisen kohti Ilomantsin tarkoituksena hyökätä kirkonkylässä olevan huoltos. "pikkupataljoona" tuli maantien varressa olevalle Taivallammijäälle. Vihollinen oli pukeutunut lumipukuhiin, suomalaisilla ei lumipukuja ollut.

Vähäinen suomalaisjoukko pystyi pitämään vihollisen jäällä. Oli kirkas kuutamoyö, joten vihollisen liikkeet erottuivat. Ilomantsista saatiin avuksi vähäinen joukko. Suomalaisen tunnuksena oli jäämeri ja ulkoisena tunnuksena asetakin vasempaan olkaimen sidottu pyyhelina tai valkoinen kangaspala.

Jäällä alkoi "kuoleman karuselli". Ampuma-aseita ei voinut käyttää omien ja vihollisten ollessa sekaisin. Tunnuksena kysyttäessä paljastui kuka on oma ja kuka vihollinen. Vihollisen selkään iskettiin puukko tai katkaistiin kaula!

Tuntien riehuminen jälkeen pataljoonan komentaja

Koslov ja yhdeksän upseeria lukenivat jäältä. Paetessaan kohti itää vastaan sattui tiedustelu-partiosta palaava venäläjä puhuvan alikersantti Pynnösen partio, joka ehti avata murhaavan tulen ensiksi. Pääosa upseereista kaatui niille sijoilleen. Kapteeni Koslov tulitti järeällä pistoolillaan eikä halunnut antautua Pynnösen monista kehoituksista huolimatta.

Havaitessaan tukalan tilanteensa Koslov räjäytti käsikranaatin päänsä päällä. Partiomme sai saaliiksi arvokkaan karttalaakun sisälön lisäksi aseet ja runsaasti patruunoita. Yksikään Lammijäälle erehtynyt vihollinen ei selviytynyt hengissä.

Valvontakomission ollessa Ilomantsissa tiedusteli eversti em. joukon kohtaloa. Se ei palannut takaisin? Rajavartioston upseerit kertoivat taistelun kulun ja komentajan kaatumsiet. Eversti oli pitkään hiljaa todeten: "Kapteeni Koslov oli taitava ja pidetty upseeri."

Hänen kuten muidenkin upseerien jäännökset ovat maatuneet erämaassa. Kaikki 500 silloista vihollista on haudattu Taivallammän län sirannan hiekkään. Olin mukana kun paikalle siirrettiin suurella kuormaajalla iso muistokivi.

Olin rakentamassa syksyllä 1957 Oinassalmen massiivista muistomumenttia. Olin myös yksi neljästä kunniaavartiomiehestä patsaan muistorikkaassa paljastujuhlassa samana syksynä. Juhlapuhujina oli kaksi kenraalia ja vieraina suuri joukko palveluksessa olevia rajamiehiä ja reserviläisiä.

Vartiovuoro venähti neljän tunnin mittaiseksi. Suunnitelmassa oli, että vuoro vaihtuu parin tunnin jälkeen, mutta juhaohjelmaan ei tullut sopivaa taukoa vartiomiesten vaihtamiseksi. Vuorossa oli neljä miestä. Muistan kuinka kävi kylmä pohjoinen tuuli, paleli, ja tuuli huojutti miestä.

Erämaassa törmäsi kaatuneiden vihollisten jäännöksiin, komentopaikkoihin ja moniin sodan laitteisiin. Eräänkin kerran tökkäydymme Hattuvaaran alueella suomalaisen komentopaikan jäännöksiin. Komentopiakalta oli ilmeisesti jouduttu vetäytymään kiireellä, koska oli jäänyt laatoittain patruunoita, ruokailuvälineitä ja kaikenlaista esikuntakamaa. Ihmisen jäänteitä ei ollut.

Kun ajatellaan sodan mietttömyyttä, ihmishenkien uhraamista, valtavan mate-

riaalimäärän tuhoutumista jne, ei voi kuin rukoilla, ettei Suomen tarvitsisi enää koskaan puolustaa maatamme aseellisesti.

Suuri ja mahtava Venäjä on tätä kirjoitettaessa kesällä 2012 koventanut puheitaan maatamme kohtaan. Asiantuntijat sanovat sen johtuvan Venäjän sisäpoliittisesta tilanteesta. Ei niinkään pelosta Suomen liittymiseksi Natoon. Onhan Venäjällä Naton kanssa yhteistoimintaa, mutta maa ei hyväksy Suomen liittoutumista lännen voimatekijän kanssa.

Kuten olemme saaneet median välittämää tietoa, otti naapuri tiukan asenteen kansalaistensa suojelemiseksi kaikkialla maailmalla. Muun muassa lapsikohu Suomen ja Venäjän välillä kävi ajoittain kuumana.

Venäläiset sotilasjohtajat kysyvät meiltä: "Pidätkö te sotaharjoituksissanne Venäjää vihollisena ja miksi te pidätte sotilasharjoituksia itärajanne tuntumassa?"

Vapaa maa pitää sota- ja muut harjoituksensa valintansa mukaan. Suomi ei nimeä sotaharjoituksensa toiseksi osapuoleksi Venäjää tai Ruotsia sen enempää kuin Viroakaan. Vihollinen on joko keltainen tai sininen, ei siis nimetty maa.

Jos joskus maamme uhkaksi vieras valtio, se saattaisi historiaan tukien olla vakkapa Venäjä. Nyt ei tätä vaaraa ole. Olkaamme siitä kiitollisia Sallimukseen.

Ihminen sopeutuu. Niinpä mekin nuoremmat rajamiehet pidimme näkemämme ja kokemaamme normaalina. Tiesimme, että alueilla on vuotanut kahden armeijan veri. Suurimman tappion kärsi hyökkääjä.

Tavallinen rivimies ei tiennyt missä ollaan. Kymmenet tuhannet äidit ja omaiset eivät tiedä, missä heidän omaisensa maatuu. Heille on kerrottu, että jossain Suomen rintamalla.

En tiedä onko NL:n ja Venäjän ortodoksinen kirkko siunannut kentälle jääneet vainajat. Suomalaiset kentälle jääneet vainajat ja joukkohaudoissa lepäävät on siunattu virallisten kirkkojen toimesta. Niin ollen on rauha heidän sieluillaan.

Ilmari Matinniemi
toimiupseeri evp
Kiuruvesi

KALAJOKI - Piirun verran parempi.

LOMA-ASUNTOMESSUT
KALAJOELLA23.6. - 6.7.2014
Tervetuloa!

www.kalajoki.fi

Kalajoen seurakunta

Kalajoen
apteekki

Kalajoentie 30, puh. (08) 460 057

Tavallista parempi Ruokakauppa

K SUPERMARKET

KALAJOKI

Palvelemme arkisin klo 8-21, la 8-18 ja su 12-18
janne.saarela@k-supermarket.fi

KERAMIikka

Iso-Pahkala

Kokkolantie 261, 85100 Kalajoki
p. 040 562 5996
www.iso-pahkala.fiKALAJOEN
TEOLLISUUSRAKENNEKalajoen
Teräs OyYrityskalliontie 7, 85100 KALAJOKI
Puh. (08) 464 0100

LKV[A]

Kalajoen Kiinteistöhoito Oy

Kalajoentie 32, 85100 KALAJOKI
Puh. (08) 462 090 ja 462 769
email: aila.siirola@kkh.inet.fi

RAUTIA

OJAN RAUTA

KALAJOKI

Merenojantie 4, Puh. (08) 469 4300

Raattentieltä Rukajärventielle

Kalajoen Reserviupseerien ja Reserviläisten yhteisten sota- ja kulttuurihistoriallisten matkojen sarja sai heinäkuussa kolmannentoista osan, kun kesäretkemme suuntautui Suomussalmen kautta Kostamuksen taakse Rukajärvelle.

Raattentien ja Suomussalmen talvisodan taisteluihin meitä johdatteli Pekka Eskonpekka, sotaveteraani itsekkin. Pekan huumorilla höystetyt kertomukset ja kuvaukset alueen taisteluista olivat asiantuntevia. Hyväkuntoisen veteraanin kertomuksia kuunteli mielellään korvatarkkana, vaikkei tapahtumissa mitään ”mukavaa” tietysti ollutkaan. Osalle Raattentien portti oli uusi tutustumiskohte. Raattentien portin museo- ja näyttelytiloissa on kuvattu selkeästi kuinka talvisodan taistelut alueella etenivät.

Siirryttyämme rajan taakse oli tutustumiskohteena sotatapahtumien lisäksi myös Kostamuksen kaivoskaupunki Kontokijärven rannalla. Tänä vuonna on Kostamuksessa vietetty 30-vuotisjuhlia, joissa on käynyt kaupungin ja kaivoksen rakentamisen aikaisia suomalaisia. Varsinaista kaivoskombinaattia suomalaiset olivat rakentamassa 1977-1985. Neuvostoliiton hajojamisen jälkeen kombinaatti yksityistettiin ja sen omistaa Severstal-konserniin kuuluva Karjalan Pelletti oy. Kaivoksen 6500 työpaikkaa on Kostamuksen talouden ydin. Matkamme majoituspaikka oli Kostamuksen länsipuolella oleva suomalaisille hyvinvintu

Oppaamme Pekka Eskonpekka Suomussalmella.

Rukajärvi tänään.

Fregat-hotelli- ja mökkikylä.

Välivuosi matkoissamme sai aikaan uutta intoa ja seuraavan matkan suunnitte-

lua jatketaan talven aikana. Rantatuvan Kaitsun linjuri oli sopivan kokoinen kulkuneuvo tämänkertaiselle joukolle. Matkat jatkuvat.

Esko Valikainen, pj
Kalajoen reservi-
upseerikerho
Kuvat: **Lassi Suni**

Sivuttiinpa matkallamme myös Vian heimosotien vaiheita Raattentiellä.

Kymmenen suomalaisen liikenneonnettomuudessa 20.3.1980 menehtyneet muistolle.

Vierailu panssari- ja tykistö museossa

Pietarsaarensuodun reserviläiset ry. vieraili Hämeenlinnan panssari- ja tykistö museossa 7.9.2013.

Ensimmäisenä kohteena oli parolan panssarimuseo. Museo kattaa laajasti panssariajoneuvot aina suomen ensimmäisestä Renault panssarivaunusta, nykypäivän leopard panssariin. Myös miehistönkuljetusajoneuvot olivat edustettuina aina uusimpaan Patrian AMV XA-360 panssariajoneuvon.

Museo esittelee hienosti panssareiden tekniikan, oikeiden panssareiden halkileikkausten turvin.

Mielenkiinto säilyi jokaisella osallistujalla upean ja ammattitaitoisen oppaan kertoessa tekniikkaa ja tarinaa ajoneuvoista. Mutta niin kuin aina, tällaisissa paikoissa aika menee siivillä ja seuraava vierailukohde odotti.

Seuraavaksi siirryimme tykistö museon suojiin.

Taaskaan ei kenenkään tarvinnut jäädä kylmäksi. Ammattitaitoinen pastus vei meidät aikamatkalle läpi tykistön historian. Kalusto oli täälläkin hienosti esillä historiasta tähän päivään.

Huomioitavaa oli, että myös viestipuoli oli esillä lämmittämällä näin allekirjoittanutta IERVK miestä.

Täältä jäi myös mieleen yksi mielenkiintoinen tilastotieto.

Enää ei tarvitse ihmetellä miksi 30 vuotinen sota kesti tuon ajan! Tuonaikaisten kiväärien osumataajuus oli nimittäin yksituhannesta! Sai siinä pojat paukuttaa.

Eipä auttanut täälläkään taistella aikaa vastaan, vaan jouduimme valmistumaan kotimatkaa varten.

Suuret kiitokset kummallekin museolle ja eritoten hienoilta oppailta. Suositelen lämpimästi vierailua näihin kohteisiin!

Jakobstadsnejdens Reservister besökte Pansar- och Artillerimuseerna 7.9.2013

Första målet var Pansarmuseet i Parola, museet omfattade ett brett utbud av pansarfordon allt från Finlands första pansarvagn Renault FT-17 till dagens Leopard 2 A 4. Även manskapstranportfordonen var representerade ända t.o.m den toppmoderna

Patrian AMV XA-360.

Museet förevisade med äkta genomskurna modeller pansarvagnarnas konstruktion, och besökarnas intresse matades kontinuerligt av vår professionella guide med historier om vagnarnas förlutna, och om deras strapatser samt deras teknik.

Men såsom alltid rusar tiden på sådana här platser och plötsligt väntade redan vårt följande besöksmål.

Vi förflyttade oss till Artillerimuseets lokaler intill Tavastehus slott, och igen lämnades inget sinne kallt.

Vår guide tog oss med på en tidsresa från artilleriets uppkomst till dagens datum. Nämnas kan även att signalisidan också var utställd och det värme undertryck som är gammal signalist från 1 Avd. Sign. Komp. En intressant statistisk detalj framkom också, man behöver ej längre fundera varför 30-åriga kriget tog sin tid. Träff frekvensen för den tidens gevär var en på tusen, så nog fick grabbarna låta krutet brinna alltid.

Det lönade sig inte här heller att strida mot tiden utan vi hamnade snart att börja förbereda oss för hemfärd.

Ett stort Tack till båda museerna och speciellt våra inspirerande guider.

Jag kan varmt rekommendera ett besök till dessa mål!

Jani Sepponen

LK LASTAUS
HEIKKIKÄRJÄ OY

kalliomurskeet
kapillaarikatkovepelit
täyte- ja eristehiekat
seulottua salaojasoraa

puutarhamultaa
asfalttimurskettä
murskausurakoinnit
kiviaineskuljetukset

**Kivenkovaa
ammattitaitoa
yli 30 vuoden ajalta**

Isokalliontie 11
Kalajoki
Puh. 08-460 760

KONTTORIPISTE

MATKARASTI
YLIVIESKA ■ KALAJOKI

■ Asemakatu 4, 84100 YLIVIESKA (08) 4694 470
■ Pohjankyläntie 1, 85100 KALAJOKI (08) 4694 400

www.matkarasti.fi ■ www.kamusenliikenne.fi

**KULJETUS
RAHKOLA OY**

KULJETUS • VARASTOINTI • TRUKKIPALVELU

VALKEAVESI
KALAJOEN VESILAITOS

Keski-Pohjanmaan piirin perinneasemestaruudet ratkottiin Pyhäjärvellä

Piirin mestaruudet ratkottiin kivääriässä (pystykorva) ja pistoolissa. Kilpailussa kivääriin tulee olla vakiomallisia 7.62x53R kaliiperisia "pystykorva" tähtäimellisiä. Aseen on oltava alkuperäisessä kunnossa (perä, tukki laukaisukoneisto ym.). Kivääreillä ammuttiin 5 laukausta makuulta ja 5 laukausta pystyasennosta.

Pistooliammunnassa kaliiperi rajoitusta ei ollut. Ainoa vaatimus oli, että ase on valmistettu vuonna 1945 tai aiemmin. Pistooliammunnassa ammuttiin 25 metrin matkalta 20 laukausta.

Pyhäjärven Reserviläiskerhot ovat järjestäneet viikkoammuntoja vuoroviikoin käsiaseilla ja pitkille aseille, joissa on ammuttu myös sotilasaseilla. Lisäksi on järjestetty kilpailuja. Tällä on edistetty harrastajien mahdollisuutta saada aselupa sotilaspistoolille tai -kiväärille harrastus- ja kilpailu-

perusteisesti. Ampumassa käydessään harrastajat ovat pystyneet esittämään harrastavansa perinneasemuntaa aktiivisesti, joka on nykyään määritelty lupaehdon edellytykseksi haettaessa aselupaa harrastus perusteisesti.

TULOKSET:

Kivääri: Saku Rönkä 80

Osmo Ylisuvanto 72

Heikki Anttila 64

Olavi Rönkä 61

Jarmo Rönkä 55

Pekka Törölä 52

Pentti Hukkanen 48

Raimo Paajanen 47

Ari Turkia 43

Seppo Ruotoistenmäki 42

Pistooli: Saku Rönkä 70

Seppo Ruotoistenmäki 68

Ari Turkia 65

Osmo Ylisuvanto 57

Pekka Törölä 53

Olavi Rönkä 47

Jarmo Rönkä 34

Pentti Hukkanen 34

Heikki Anttila 17

Raimo Paajanen 16

Varusmiesten/ naisten kotiutustilaisuus Kainuun Prikaatissa Kajaanissa

Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan kiltä oli 19.6. seuraamassa juhlallisuuksia, samalla esittelemässä kiltamme toimintaa 1ErAutokomppanian ja Huoltokomppanian kotiutuville varusmiehille ja naisille, jakamassa perinteiset kunnianosoitukset ansioituneille automiehille kuin naisilkin.

Suuntasimme suoraan henkilökunnan ruokalan aromirikkaaseen syleilyyn, tukeva sotilaallinen lounas oli tiedossa ja kaikilla mausteilla. Tästä oli tukeva tunne jatkaa matkaa matkamme todellisiin haasteisiin.

Autokomppania ja vastassa komppanian päällikkö kapteeni V-M Perttula henkilökuntineen. Pikainen

kätkelykierros sekä tilannekatsaus, auditorioon mars ja tietokoneiden viritukset käyttövalmiiksi, sihteeri Erkki Mäki ehti siinä välillä myös hieman korjailia kunnia-aulan pieniä puutteita ja ajan mukanaan tuomia kulumisia.

Tasan kello 12.00 aloitettiin kiltan esittelytilaisuus, paikalla yli 80 kotiutuvaa varusmiestä joista kauniimpaa sukupuolta noin kymmenen. Määrä oli yksi suurimmista mitä käyntiemme aikoina on ollut, auditorio taisi olla melkein täynnä?

Aloitamme tilaisuuden Ari Ollin johdolla ja Antti Roiko-Jokela jatkaa, Erkki Mäki hoitelee "tietoliikennettä" ja Eero Muhonen pysyy visusti kameran ta-

kapuolella. Esitys meni koh- tuullisen hyvin, kun kukaan ei edes nukahtanut ja kysymyksiäkin esitettiin.

Pieni hengähdystauko oli paikallaan, oikein juominen kera. Siitäpää sitten vain vauhdikkaasti paraatiken- tälle, seuraamaan Prikaatin kotiutusjuhlallisuuksia. Aina se jaksaa sävyttää "vanhaa sotilasta", nämä sotilaalliset manööverit ja juhlallisuudet.

Muistamiset ja palkitsemiset

Prikaatin komentaja eversti Jukka Sonninen vastaanotti paraatin ja soi myös näytävän huomionosoituksen kiltamme läsnäololle.

Tilaisuuden päätyttyä siirryimme Auto/Huoltokomppanian edustalle jatkamaan

huomionosoituksia ja palkitsemisia. Autokillan puukon ja kunnikirjan vastaanotti tällä kertaa kersantti Ismo Juhani Köyhäjäki Kaustiselta.

Suoritettiin perinteiset kunnialaattojen naulaamiset ja siihen liittyvät rutiinit.

Tilaisuuden päätteeksi saatiin hedelmälliset keskustelut komppanian päällikkö Perttulan ja muun henkilökunnan kanssa, pohtien tulevaisuutta sekä analysoiden menneitä.

Keskusteluissa myös todettiin, että edessäpäin on tulossa merkittäviä tilaisuuksia, joissa Autokillan edustus olisi, sanoisinko, et- tä hyvinkin suotavaa. Niihin on palaaminen myöhemmin.

Teksti ja kuva: **Eero Muhonen**

JAKOBSTADS- NEJDENS RESERVISTER

PIETARSAAREN SEUDUN RESERVILÄISET –

anordnar en kurs i skjälvladdning av ammunition med start tisdag 5.11.2013 kl.18.00 vid Bennäs UF:s lokal i Bennäs. Som utbildare fungerar **Ulf Åström** och **Timo Virkama**. Anmälningar och information **Robert Nyman 050 3493030 senast 31.10**. Kursavgift: 10€ inkl. material och kaffe. **Välkomna!**

järjestää a-tarvikkeiden latauskurssin alk. 5.11.2013 klo.18.00 Pännäisten NS tiloissa. Kouluttajina toimivat **Ulf Åström** ja **Timo Virkama**. Ilmoittautumiset ja info **Robert Nyman 050 3493030 viimeistään 31.10**. Kurssimaksu: 10€ sis. opetusmateriaalit ja kahvit. **Tervetuloa!**

KILPAILUKALENTERI 2014

Kilpailu	Piiri/Liitto	Paikkakunta Tukeva j-os.	Ajankohta	Vastuuhenkilö tai vastaava
Pistooliammumahiito	Varsinais-Suomi	Loimaa	15.2.	Marko Silvander
Talvikilpailu	Varsinais-Suomi	Alastaro	16.2.	Jouko Tirri
Talvijotos	Etelä-Karjala	Imatra K-SR	8.-9.3.	Mikko Huolman
Ilma-aseet	Uusimaa	Mäntsälä	8.-9.3.	Touko Koivisto
Ampumahiito	Pohjois-Pohjanmaa	Oulu	22.3.	Timo Ronkainen
Reserviläispiikki	Kainuu	Hyrnsalmi	5.4.	Terho Pelli
Ampumasuunnistus	Pirkanmaa	Sastamala	26.04.	Jaakko Lampimäki
Perinneaseet	Helsinki	Santahamina KAARTJR	24.-25.5.	Veijo Rautio
Neliottelu	Kainuu	Kuhmo KAIPR	7.6.	Martti Hämäläinen
Pistooliammumajuksu	Kainuu	Kuhmo	8.6.	Martti Hämäläinen
Vakiokivääri 300 m	Satakunta	Säkylä PORPR	15.6.	Teemu Nukki
SRA-amp.mestaruus	Satakunta	Säkylä PORPR	27.-29.6.	Tarmo Rinne
Palvelusammunnat	Päijät-Häme	Lahti HÄMR	19.7.	Marko Patrakka
Reserviläisgolf	Varsinais-Suomi	Alastaro	2.8.	Minna Nenonen
RUL ampumamest	Kainuu	Kajaani KAIPR	16.-17.8.	Juhani Hautala
RES ampumamest	Päijät-Häme	Lahti	16.-17.8.	Marko Patrakka
Häyhä – TA -kilpailu	TA-Kilta	Rovajärvi LAPITR	14.-17.8.	Eric Raunio
Pystykorva SM-kilp.	Keski-Suomi	Keuruu PIONR	6.9.	Teuvo Honkamäki
Partiokilpailu	Varsinais-Suomi	Turku	13.-14.9.	Juha-Pekka Voipio
Syysjotos	Pohjois-Savo	Nilsä KARLSTO	19.-21.9.	Jukka Toivanen
Falling Plates	SRTL	Mikkeli ISSLE	5.10.	Pirkka Juntunen
Maastokilpailu	Pohjois-Karjala	Kontiolahdi	11.10.	Ari Eskelinen

Kilpailujen ja tapahtumien kilpailukutsut ovat luettavissa liiton verkkopalvelusta www.resul.fi ja ne julkaistaan Reserviläinen-lehdessä. Kilpailujen ja tapahtumien vastuuhenkilöiden puhelinnumerot ja sähköpostiosoitteet saa pyynnöstä liiton toimistosta, info@resul.fi

Rannikkomyrsky 2013

Jaha, då var vi här igen, i Lohteä och Rannikkomyrsky 2013. I år var vi bara 8 hårda killar på Infanterigruppens strid kursen. Glädjande var att några nya ansikten kommit till. Vi samlades under eftermiddagen för att ta emot personliga och gruppens utrustning. Helgens "flickvänner" delades också ut, och vissa fick större än andra. Gruppen tilldelades 2 st. 7,62 KK PKM och jag kommer inte att glömma leendet som sprack upp i ansiktet på kul-spruteskytten då han tog upp en nästan oanvänd PKM.

I år skulle vi försöka oss på det nya strids sättet som blivit presenterat det senaste året. Kursledaren hade en kort teorielektion som grovt visade hur det fungerar och hur en grupp är uppbyggd. Gruppen blev indelad i 3 mindre grupper där det fanns specialkunnande i varje grupp. Några praktiska övningar om hur en grupp rör sig under patrullering, samt andra jägarfaser, hann vi med före vi bar iväg utrustningen till vårt bivackområde.

Nattspaning

Mörkret föll medan gruppchefen placerade ut några vaktposter och de andra reste tältet och kamouflagenäten. Vi kastade in en liten kvällsbit mellan vakturerna så att alla hade någonting i magen före vi började med vår spaning till fienden. Vi anslände till "Metsästäjän laavu" utan att stöta på någon fiendepatrull. Där tog grupp 1 till vänster, 2:n lämnade kvar som stöd och 3:n tog till höger. Medan grupp 1 sökte kontakt med fienden sökte grupp 3 efter en övergång över "Ruonanoja".

Grupp 1 fick stridskontakt och drog sig tillbaka medan grupp 3 en timme senare försökte komma över på samma ställe och hamnade i skottlossning med en vaktpost. Grupp 3 drog sig tillbaka. Vi hade en överenskommen tidpunkt när vi skulle samlas under morgonstunden och där hade vi krigsråd om hur nästa steg skulle bli. Vi delade in oss i 2 grupper där gruppchefen fortsatte spaningen och vicegruppchefen vände tillbaka mot bivacken. Vid bivacken blev det normala rutiner med vakturer, mat och lite vila för de som hann sluta ögonen. Men först satte vi ut larmminor runt om i området så att inte fienden skulle kunna överraska oss.

Spaning fortsatte med att

Infanterigrupp strid. Foto Jani Pikkarainen.

gruppen tog sig långt till höger och in bakom fiendens linjer. Vid ett tillfälle var gruppen bara 10 meter från fiendens tält, där man hörde hör brasan sprakade i kaminen och fienden som sov så sött. Fienden ställningar gick igenom samt att ett par vaktposter nedkämpades.

Slaget vid tiira

Plutonkursen skulle anfalla oss först. Medan vi intog våra stridsställningar försökte vi tänka på hur vi skulle dra oss tillbaka. Min kamrat på höger sidan kom ålände mot mig och viskade att han sett 2 spanare komma emot oss och jag förde meddelandet vidare. Det tog inte länge förrän kamraten visade att plutonen kommer på "avorivi". Han öppnade eld och klämde iväg några salvor, jag såg när han drog sig tillbaka och tänkte börja göra samma sak. Började ta mig springande bakåt men hann inte många meter förrän min tasi-väst började pipa. Träffad! Läger mig ner för att få det långa pipet, det som säger till att man är i skick för strid igen. Medan jag ligger ner, hör jag hur fienden kommer närmare. De av vår grupp, som fortfarande var i liv, försökte decimera fienden medan de drog sig tillbaka mot vårt verkliga försvarsområde. Många taktiska fel gjorde vi, men med försök och misstag lär vi oss alla att förbättra oss.

Pokerspel med fienden

Då var det vår tur att anfalla. Frågan var hur vi skulle göra det med vår lilla grupp, och detta i fullt dagsljus. Det blir att försöka med en bluff.

Vi tog oss bakom fiendens linjer, där 3 man tog sig in på vänster flank. Det var samma ställe där vi träffat på vaktposter under natten. Deras uppgift var att försöka dra på sig fiendens eld och locka dit det mesta av plutonen, medan vi andra skulle komma in på högra flanken. Sagt och gjort, när det började smälla på vänster flanken drog vi fram till en byggnad, som var vårt första mål. Därefter fortsatte vi mot vårt andra mål, som var på andra sidan av fiendens ställningar. Men plutonen genomskådade vår bluff, och skicka förstärkningar till vår flank och börja nedkämpa oss. Dom plockade en efter en, tills bara vår PKM skytt var kvar. Oturligt nog blev han utan ammunition. Efter genomgång av anfall och försvar, gick vi tillbaka mot vårt eget område. På vägen dit blev det att leta efter en radio som någon visst tappat under natten.

Pansarvagnarna kommer

Efter att vi avnjutit en god pastarätt fick vi meddelande om att fienden fått förstärkning i form av några pansarvagnar, och att de var på väg österut. Vi fick förhandsinformation om ett bra eldöverfallsställe, så vi slängde på oss utrustningen, som nu också inkluderade en Apilas. Vi drog i väg på en snabbmarsch, och det var nu som vi gjorde vårt största misstag under hela helgen, vi gav kartan åt en officer, helt oförläpigt! Näja, nån hundra meter fel gör ju inte så mycket. Efter en snabb utplacering av gruppen, blev det att i vänta plåtbarkarna. Snart

kom meddelandet längs ledet om vagn på kommande, samt att infanteriet kommer efter. Vi kröp ner i våra hål för att låta spanaren sköta sitt. Ka-boom! En förstörd pansarvagn. PKM:n började sjunga och vi började ge eld mot infanteriet. Några korta salvor och vi började dra oss tillbaka. Vi gick i ny ställning och inväntade våra kamrater, medan vi gav eld mot fienden. Fienden var på oss som iglar. Vi drog oss tillbaka i skydd av rök och gick i ny ställning. Så höll vi på tills de flesta av oss blev utan ammunition.

Igelkotten

Efter intervallträningen på åsen, började vi ta oss tillbaka. Då kom ordern "förbered er på att försvara er". Nu blev det att försvara vår korsning med ett litet igelkottsförsvar. Vi lade ut larmminor samt förposter i fiendens förmodade anfallsriktning. Nu blev det dock så att fienden inte spelade enligt våra spelregler och kom från det hållet där vi minst anade att de skulle komma. Resultatet blev att de kom väldigt nära oss innan vi kunde börja decimera fienden. Övermakten blev för stor och de tog våran korsning.

En natt att minnas

Dags för helgens sista övning och vi inväntade mörkret. Vi funderade hur vi skulle göra, och kom fram till att vi tar fienden i ryggen och försöker slå en kil in i fiendens ställningar. Vi blev dumpade långt bakom fiendens linjer och började gå. När vi kom närmare fiendens linjer tog gruppchefen

Johan putsar PKM. Foto Johan Nygård.

ut oss i "avorivi". Vi fortsatte raskt framåt och då hör man följande konversation. – Johan du får nog sjunga nåt om du vill! – Får jag det! Blev svaret. Och vad drar karln till med? Jo han börjar sjunga Finlandia hymnen! Kan ni tänka er följande, nästan kolmörkt, allt är tyst, adrenalin pumpar och så får man höra hymnen sjungas med en klar mansröst. Ryggarna blev rakare, stegen spänstigare och blicken intensivare, ja vi växte säkert 10 cm! Vi var alla på topp när vi kom till fiendens linjer, gevären på serieeld. Order för anfall kom. Då drog vi till med stridropet "Hakka päälle pohjan poika". I rask fart mot fienden försökte vi koncentrera elden mot mitten där vi skulle slå in vår kil. Därefter skulle vi ta av åt vänster och höger. Men vad händer när vi just hade startat? Jo, jag får eldabrott.

Bort med kassetten, räkä räkä räka, in med kassetten, räkä(laddningsrörelse). Dubbelinmatning! Bort med kassetten, isär med vapnet(länge sedan man gjort det i mörker), ihop med vapnet, in med ny kasset. Räkä, växlar på serieeld och iväg. Medan man höll på och pynjade såg man eldstrider lite här och var. M.a.o. det blir lätt kaos när man strider i mörker.

Som slutkläm kan jag tillägga att det var en av de bästa Rannikkomyrsky jag deltagit i, och kommer helt säkert också nästa år. Om man anser sig vara någon slags reservist, ska man komma med på någon av de här kurserna. Ett stort tack till alla kursledare och kursdeltagare, samt försvarsmakten. Och nu ett internt gruppskämt: "Do you choose death or chi-chi?"

Nicklas Gustafsson

MPK:N VUORI 2013 -HARJOITUS KOKOSI YLI SATA VAPAAEHTOISTA RESERVILÄISTÄ HAAPAJÄRVELLE 20.–22.9.2013

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikkö järjesti VUORI 2013 -harjoituksen Pohjois-Suomen huoltorykmentin Haapajärven varastolla 20.–22.9.2013. Harjoitukseen osallistui yli 100 vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta kiinnostunutta reserviläistä Keski- ja Pohjois-Pohjanmaalta.

Harjoituksen painopiste oli puolustusvoimien MPK:lta tilaamassa sotilaallisessa koulutuksessa. Koulutustapahtumien aiheina ovat sissitoiminta, jalkaväkijoukkueen johtaminen ja komppanian huollon sekä hallinnon järjestelyt. Lisäksi harjoituksen aikana an-

nettiin täydennyskoulutusta Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikön tehtäviin sitoutuneille vapaaehtoisille. Koulutustapahtumiin osallistuneet reserviläiset saavat koulutuksesta kertausharjoitusvuorokausia.

Puolustusvoimien MPK:lta tilaama sotilaallinen koulutus ja MPK:n toteuttama sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus tarjoaa reserviläisille mahdollisuuden täydentää sotilaallisia taitojaan puolustusvoimien järjestämien kertausharjoitusten lisäksi.

Harjoituksen johto-, kouluttaja- ja tukitehtävissä toimivat MPK:n koulutus- ja tukitehtäviin sitoutuneet vapaaehtoiset, joista pääosa on

Kalajokilaaksossa. Puolustusvoimien tukea harjoitukselle antoivat Haapajärven varasto, Kainuun prikaati ja Pohjois-Pohjanmaan alue-toimisto.

MPK on julkisoikeudellinen yhdistys, joka toimii valtakunnallisena vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen yhteistyöjärjestönä ja jolla on vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain mukaisia tehtäviä. MPK:n koulutus on sotilaallisesti painottunutta, mutta se tarjoaa myös varautumisen ja turvallisuuden koulutusta kansalaisille ja viranomaisille.

Piiripäällikkö

Jukka Torppa

Kuvat: Jouko Liikanen

Vuori-13 harjoituksen johtaja ylii. Timo Karvonen

Ylivääpeli Paananen ja Mäenpää.

Kapteeni Lakanen tutustuu perkkiin

Koulutus- ja piiripäällikkö harjoituksenjohtajan puhuttelussa

MPK:n standaarin vastaanotti Markku Takala.

Vaasan Reserviupseerikerho perustettiin vuonna 1933 "toimimaan reservi- ja suojeluskunta- ja atiiupseerien yhteyssiteenä", kuten perustamisasiakirjoissa todettiin. 1930-luvulla maassamme oli koulutettu jo niin suuri määrä upseereita reserviin, että yhteisen organisaation synty oli vain ajan kysymys. Vaasan Reserviupseerikerho olikin syntyessään maamme 16. kerho. Paikallisella suojeluskunnalla oli oma merkityksensä synnyssä, vaikka väli ei ollut alkuvaiheessa olleetkaan kovin auvoiset, esim. Etelä Pohjanmaan suojeluskuntapiiriin suoraan vastusti reserviupseerien omien kerhojen perustamista. 1930-luvun puolivälin jälkeen suojeluskuntaupseerien määrä kerhon johtokunnassa väheni kuitenkin merkittävästi ja samalla myös heidän vaikutusvaltansa.

Vastaperustettu yhdistys toimi aluksi varovaisesti, näkyvyyttä ulospäin ei ollut juurikaan, toiminta perustui varusmiesaikana opittujen asioiden kertaamiseen. Vähitellen myös muu opiskelu tuli mukaan kuvaan, yhteistyö erilaisissa kilpailuissa ja mm. ammunnessa aloitettiin ruotsinkielisen vastaavan kerhon kanssa. Sotavuodet toivat katkon toimintaan, kun jäsenet joutuivat rintamalle. Parin upseerin voimin jonkinlaista toimintaa kuitenkin ylläpidettiin Vaasassa. Sodan jälkeisenä aikana aina 50-luvun loppuun asti kerhon oli poliittista syistä toimittava "sammutetuina lyhdyin"; lakkausuhkakkin häilyi reserviupseerikerhojen päällä Damokleen miekan lailla. Vähitellen sallittiin kuitenkin myös kerhon perinteinen harrastusmuoto, ammunta. Siitä kehkeytyikin aina 70-luvun alkuun asti toimintamuoto, jota kerhon jäsenet harrastivat varsin aktiivisesti monien erilaisien liikuntamuotojen ohella. Ampumaharrastus on jatkunut 70- ja 90-lukujen alun notkahduksista huolimatta aktiivisesti, ja on sitä erityisesti tänään. Perinteisen yksinpuurtamisen sijasta kerho löysi yhteistyökumppaneita, Maanpuolustuskoulutusyh-

distyksen sekä paikallisen Reserviläiset ry:n. Viimeksi mainitun yhteisön kanssa on nykyään keskitytty juuri ampu- mistöimintaan Kivijärven ampumaradalla.

Perinteiden vaaliminen kuului alusta alkaen kerhon ohjelmaan. Vuosien aikana jäsenet ovat osallistuneet lukuisiin isäntämaan historiaan liittyviin matkoihin, seminaareihin, juhliin ja muistotapahtumiin. Kerhon lippu on ollut näytävästi esillä näissä tapahtumissa. Kerho on myös löytänyt perinteiden vaalimisessa varsin tarpeellisen kohteen, sotiemme veteraanit. Näiden toimintaa on tuettu monin tavoin, ja vuodesta 2007 kerhon jäsenet ovat yhdessä Pohjanmaan Laivastokillan jäsenen kanssa miehittäneet kahdesti vuodessa Vaasan alueella Veteraanivastuukeräyksen keräyskanslian ja siten vastanneet keräyksen sujuvasta toteutuksesta.

Vaasalaisten ja ympäristön reservin upseerien kiinnostus kerhoa kohtaan on ollut vähintäänkin kohtuullista. Vaatimattomasta 31 jäsenen alusta kerhon jäsenmäärä kohosi huippuunsa vuonna 1974, jolloin jäseniä oli 396. Koko 1970-luvun jäsenmäärä hipoi 400:aa, mutta on nykyään vähentynyt noin puoleen. Sama suuntaus näkyy nykyään järjestöissä yleensä eikä vain maanpuolustusjärjestöissä. Kuitenkin Vaasan Reserviupseerikerho on 205 jäsenellä tällä hetkellä Suomen Reserviupseeriliiton 358 jäsenkerhon joukossa järjestyksessään 32. suurin.

Vaasan Reserviupseerikerho viettää jäsenistölle ja kutsuvieraille suunnattua perustamisensa ja toimintansa 80-vuotisjuhlaa lauantaina 26.10.2013. Juhlapäivän ohjelmaan sisältyy mm. kerhon hallituksen kunniakäynti ja havuseppeleen laskeminen Vaasan Sankarihaudoille klo 12:30. Pääjuhla pidetään Ravintola Silveriassa klo 14:00 alkaen. Juhlapuheen pitäjänä on Reserviupseeriliiton puheenjohtaja, professori Mika Hannula. Lisäksi juhlassa esiintyy Pohjanmaan Sotilassoittokunta ja Korsu-kuoro. TR.

Kalottitapaaminen Rovaniemen Heinuvaarassa

Perinteinen Kalottitapaaminen Norjan, Ruotsin ja Suomen pohjoisten alueiden sekä nyt myös Viron reserviupseerien ja reserviläisten yhteinen viikonloppu järjestettiin 43. kerran. Lähes heinäkuun yltänyt sää suosi elokuun viikonloppua ja kokosi yhteen 110 vapaaehtoista maanpuolustusaktiivia. Järjestelyvastuussa olivat Lapin Reserviläispiirit, joita tuki Lapin Ilmatorjuntayksimäntti ja MPK erinomaisella tavalla.

Perinteisen maastokilpailun, johon tällä kertaa sisältyi mm. rk-ammunta, varsikäsikranaatin heitto, etäisyyden ja suunnan määrittely, nuotion sytyttäminen ja esineiden tunnistusta mastossa sekä ammunta puhallusputkella, voitti jälleen kerran Norjan joukkue 851 pisteellä. Toiseksi sijoittui Viro 817 pisteellä, Suomen jäädessä kolmanneksi 811 pisteellä.

Lauantai-illan yhteinen illatajuhla ja juhlaillallinen ovat aina tapaamisen kohokohta. Näin tälläkin kertaa. Lisäksi illan aikana niin vieraat kuin isännätkin muistivat ansiokkaasti mukanaolleetta vastuunkantajia. Heihin lukeutui myös yliluutnantti Carl-Henrik Othman, joka sai vastaanottaa Norjan Reserviupseeriliiton (NROF) Kunniakilven. Parhaat onnittelet myös Vaasan Reserviupseeripiirin taholta.

Sunnuntaiaamuna, ennen palkintojenjakoa ja kotimatkaa piti Jääkäriprikaatin esikuntapäällikkö evl Jari Oinonen tasokkaan englanninkielisen esitelmän Puolustusvoimien uudesta taistelutavasta.

Ensi vuonna Kalotträffen – Kalottitapaaminen järjestetään Norjan Bodö'ssä. rl.

Jälleen kerran kapteeni Arne Kristiansen, NROF Helgeland, sai kannatella kiertopakinkintoa, joka kiertää ikuisesti mutta säilytetään Suomessa.

Yliluutnantti Carl-Henrik Othman sai vastaanottaa Norjan Reserviupseeriliiton Kunniakilven (NROF's Hedersplakett), jonka luovuttivat majurit Trond Ole Slettvoll (vasemmalla) ja Willy Aune.

Suomen joukkueeseen nousivat oikealta yllä. Rodney Strandvall, yleiskilpailun kolmas, vänr. Janne Koskenniska (15.) ja evl. Pekka Seppänen (16.).

Kolme historiallista kuvaa Rovajärven Heinusta, jotka liittyvät tämän leirialueen alkuaikoihin, joka on perustettu 1949. Ampumaleirialue on Länsi-Euroopan suurin yhteinen sota- ja ampumaleirialue.

Sähköinen kuntokortti – nykyaikainen seurantatapa omalle liikunta-aktiivisuudelle

Reserviläisurheiluliiton verkkopalvelussa www.resul.fi/kuntokortti on kaikille Keski-Pohjanmaan reserviläispiirin ja Keski-Pohjanmaan reserviupseeripiirin jäsenille mahdollisuus ottaa käyttöön henkilökohtainen sähköinen kuntokortti. Tämän palvelun avulla voi henkilö seurata omaa liikunta-aktiivisuuttaan merkitsemällä korttiin päivittävät kuntoilu- ja ampmasuorituksensa. Sähköisen kuntokortin käyttö on käyttäjälleen maksutonta. Tämän sähköisen palvelun ovat tuottaneet yhteistyössä Reserviläisurheiluliitto ry ja Poutapilvi Oy.

Kohti parempaa kenttäkelpoisuutta

Kenttäkelpoisuudella tarkoitetaan yksilön fyysistä kuntoa ja ampumataitaa sekä taitoa liikkua kaikissa taistelutilanteissa oloissa tehtävän mukaisesti varustettuna eri vuoden ja vuorokauden aikoina. Henkinen kunto, joka on suorassa yhteydessä yksilön fyysiseen kuntoon, ilmenee sitkeytenä, peräänantamattomuutena, rohkeutena ja voitontahtona.

Reserviläiselle perusläh-
tökohdan kenttäkelpoisuudelle muodostavat taistelukentän vaatimukset. Rauhajan työkyvyn lisäksi reserviläisen tulee ylläpitää fyysistä suorituskyykyään tasolla, josta se voidaan tarvittaessa kohottaa nopeasti vastaamaan nykyaikaisen sodankäynnin vaatimuksia siten, että taistelija pystyy toimimaan menestyksekkäästi omassa sadan ajan tehtävässään. Välittömässä taistelutehtävässä painottuu fyysinen toimintakyky. Kaikissa johtamistehtävissä korostuu lisäksi kyky tehdä järjettäviä, toteuttamiskelpoisia ja eettisesti kestäviä päätöksiä suuren fyysisen rasituksen ja psyykkisen paineen alaisena.

Sähköinen kuntokortti

Sähköinen kuntokortti perustuu käytössä olevaan kuntoliikuntajärjestelmään. Jokainen piirin jäsen voi merkitä omat liikunta- ja ammunta-suorituksensa hänen omalle henkilökohtaiselle sivulle. Etuna sähköisestä sovellutuksesta on mm. liikuntasuoritusten automaattinen yhteen laskeminen ts. jokainen järjestelmän käyttäjä voi nähdä koko vuoden kumulatiivisen

liikuntakertymän. Vastavasti tästä järjestelmästä saadaan jokaisen perusyhdistyksen sekä kummankin piiri jäsenen liikunnan kokonaismäärät.

Oma liikunta-päiväkirja

Jokaisen kuntokortin käyttäjän kuntoluokka päivittyy automaattisesti jäsenrekisteriin sähköisen kuntokortin tietojen perusteella. Kuntokortti on osoitteessa www.resul.fi/kuntokortti

Kirjautumista varten tarvitaan jäsennumero, joka on jokaisen jäsenen jäsenkortissa. Kuntokorttipalveluiden lisäksi Keski-Pohjanmaan reserviläispiirin sekä Keski-Pohjanmaan reserviupseeripiirin jäsen voi tarkistaa omat tietonsa ja toimittaa mahdolliset muutokset sähköpostilla oman liittonsa jäsenrekisteriin järjestelmässä olevan linkin kautta.

Lähtökohdana on, että peruskuntaa kehitetään suorittamalla vähintään puolen tunnin kuntosuoritus. Puolen tunnin suoritus antaa yhden pisteen, puolentoista tunnin suoritus kaksi pistettä ja yli kolmen tunnin liikuntasuoritus päiväkohtaisen maksimipistemäärän kolme pistettä. Sopivia liikuntalajeja on lähes rajattomasti, esimerkiksi hiihto, kävely, juoksu, suunnistus, kuntosaliharjoittelu, luistelu, soutu, eri palloliilajit ja ammunta.

Tarkempaa tietoa peruskuntoluokkapisteistä, testipisteistä, erikoistesteistä ja kuntoluokkajärjestelmästä laajemminkin on osoitteessa www.resul.fi/kuntokortti

Perusyhdistyksen sekä reserviläis- ja reserviupseeripiiriin tehtävät

Kuntokortti perustuu siis jokaisen jäsenen omaan aktiivisuuteen liikkua ja kirjata oma liikunta-aktiivisuutensa tähän sähköiseen järjestelmään. Yhdistysten ja piirien tehtävänä on tiedottaa asiasta omille jäsenyhdistyksilleen sekä seurata omalta osaltaan, kuinka aktiivisesti piirin jäsenet käyttävät tätä sähköistä kuntokorttia.

Perusyhdistysten vastuuhenkilöt pystyvät kirjaamaan testisuoritukset oman yhdistyksensä jäsenille. Lisäksi reserviläis- ja reserviupseeripiiriin vastuuhenkilöt pystyvät

kirjaamaan testisuoritusten lisäksi kenttäkelpoisuusarvioinnit oman piirinsä jäsenille. Vastuuhenkilöinä ovat yhdistysten, kerhojen sekä piirien puheenjohtajat, sihteerit sekä urheilu- ja liikuntavastaavat sekä piirin toiminnanjohtaja.

Sähköinen kuntokortti perustuu siis perusyhdistysten ja piirien ilmoituksiin vastuuhenkilöistään Suomen Reserviupseeriliiton ja Reserviläisliiton jäsenrekisterien hoitajille, yhteystiedot löytyvät ko. liittojen verkkopalveluista.

Aktiivisuus kannattaa

Reserviläisurheiluliitto palkitsee kaikkia aktiivisia käyttäjiä seuraavasti: vähintään 150 peruskuntopistettä kirjannut henkilö saa diplomin vähintään 250 peruskuntopistettä saavuttanut jäsen saa diplomin ja vyötärön- ympärysmittauhan

HUOM! Perusyhdistyksen pitää anoa näitä kannusteita Reserviläisurheiluliitosta avoimella yhdistyksen puheenjohtajan allekirjoitettamalla hakemuksella, josta ilmenee kyseisen henkilön kuntosuoritusten pistemäärä. Tämän voi parhaiten todistaa liittämällä hakemukseen tulosteen henkilön kuntosuoritteista edelliseltä toimintavuodelta.

Tämä anomus on hyvä laatia alkuvuodesta esim. helmikuussa, jolloin kaikkien sähköistä kunto korttia käyttävien henkilöiden edellisvuoden suoritukset on kirjattu järjestelmään. Kanustukset voi luovuttaa esim. yhdistyksen kevätkokouksen yhteydessä.

Mikäli järjestelmän käytössä on ongelmia, niin käyttäjä voi lähettää järjestelmän kautta palautetta Poutapilvi Oy:lle, josta se kootusti toimitetaan tarvittaessa Reserviläisurheiluliittoon. Myös reserviläisurheiluliiton toiminnanjohtaja Risto Tarkiainen auttaa tarvittaessa, puh. (09) 4056 2060, gsm. 050 541 2007 sekä sähköpostilla risto.tarkiainen@resul.fi

TERVETULOA SÄHKÖISEN KUNTOKORTIN KÄYTTÄJÄKSI!

Risto Tarkiainen
Toiminnanjohtaja
Reserviläisurheiluliitto ry

MAAVOIMAT TUTUKSI

TUTUSTU MAAVOIMIEN VALMIUSYHTYMÄN TOIMINTAAN

KAJAANISSA 16.11.2013

Koulutustapahtuman päämääränä on perehtyä maavoimien valmiusyhtymän (KAIPR) toimintaan ja koulutuksen yleisjärjestelyihin sekä perehtyä maavoimien uuden taistelutavan perusteisiin. Linja-automatkojen aikana kurssilaiset perehdytetään Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien Piiri ry:n ajankohtaisiin asioihin sekä MPK:n sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen reserviläisille tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Koulutustapahtuman kohderyhmänä ovat Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien Piiri ry:n jäsenyhdistysten jäsenet.

Kurssilaisille järjestetään linja-autokuljetus. Kuljetus lähtee Kokkolan linja-autoasemalta lauantaina 16.11.2013 klo 07.00. Paluu Kokkolaan tapahtuu n. klo 18.00.

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien Piiri ry maksaa osallistujien osallistumismaksut.

Ilmoittautuminen kurssille MPK:n kotisivujen kautta tai piiritoimistoon p. 0400 395 909 3.11.2013 mennessä.

Lisätietoa kurssista ja linja-autokuljetuksesta antaa kurssinjohtaja Kimmo Tastula p. 044 780 9122.

Tilaisuuden järjestää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikkö yhteistoiminnassa Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien Piiri ry:n kanssa.

Tutustu maavoimien valmiusyhtymän toimintaan Kajaanissa 16.11.2013

Koulutustapahtuman päämääränä on perehtyä maavoimien valmiusyhtymän (KAIPR) toimintaan ja koulutuksen yleisjärjestelyihin sekä perehtyä maavoimien uuden taistelutavan perusteisiin.

Koulutustapahtuman kohderyhmänä ovat Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien Piiri ry:n jäsenyhdistysten jäsenet.

Kurssilaisille järjestetään linja-autokuljetus. Kuljetus lähtee Kokkolan linja-autoasemalta lauantaina 16.11.2013 klo 07.00. Paluu Kokkolaan tapahtuu n. klo 18.00.

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien Piiri ry maksaa osallistujien osallistumismaksut.

Ilmoittautuminen kurssille MPK:n kotisivujen kautta tai piiritoimistoon p. 0400 395 909 3.11.2013 mennessä.

Lisätietoa kurssista ja linja-autokuljetuksesta antaa kurssinjohtaja Kimmo Tastula p. 044 780 9122

Kala-Kalle

Kala-Kalle / Vähäsarja Oy
PL 72, 85101 Kalajoki,
Puh. 0400 291 099, www.kalakalle.com

Koko koti Topia*

TYYLÄÄ JA TEKNIKKAA

Koko koti Topia – ideasta asennukseen.
topi-keittiot.fi

topi KEITTIÖT

SUOMENSELÄN

Osuuspankki

Pyhäjärvi Haapajärvi p. 010 257 6501

RAHJAN HUOLINTA OY

green gold lines

Satamatie 436, 85180 RAHJA Puh. 020 776 9360, fax 020 776 9361

Pietarsaaren reserviupseerien retki Viroon

1.8.2013 Torstai

Herätys jo klo 02.00. Aamupuu, kahvit, pesut ja lähtö linja-autoasemalle. Lähtöaika klo 3.30.

Olin ensimmäisenä paikalla – epäilin jo – onko paikka oikea. Pikkuhiljaa siihen tuli sitten muitakin. Kuskina Mauri Jokela, joka on ollut yhtenä järjestämässä tätä matkaa.

Kurvattiin Härmän kautta ja haettiin faltesmanni Tyni melkein kotiovelta. Samalla vaihtui Ägren ajuriksi.

Matkareitti kulki Lapualta Kuortaneen kautta Ylöjärvelle, jossa ensimmäiset matkakaffit. Kahvin jälkeen kuultiin Viron historiaa mm. Viro on käynyt 34 sotaa ja voittanut vain yhden 1918 – 1920. Kuultiin myös miehityshistoriaa 51 vuoden ajalta – aina Viron itsenäistymiseen asti 1991. Matka jatkui kohti Helsinkiä, laivarannassa Katajanokalla oltiin ajoissa.

Laivassa ei löytynyt edes istumapaikkaa. Jono ruokailuun aivan tukossa – no odotettavahan se oli vuoroan.

Wiking Express laiva oli Tallinnassa jo klo 14.00. Majoituimme hotelli Eurooppaan, joka on aivan satama-alueella. Kannoimme tavarat huoneeseen ja heti oli lähtö linja-autolla kaupunkikierrokselle. Pääkohteena Pirittalla oleva Laidoner museo.

Siinä matkan varrella nähtiin myös Tallinnan Olympia –merikeskus Pirittan rannalla. Siellä on kuulemma aina hyvin kylmä vesi ja siksi virolaiset käyvät mielellään lomailmassa Pärnussa.

Museokäynnin jälkeen haimme kaksi ”Suomipoikaa” Viru hotellista ja menimme ruokailemaan omaan Eurooppa hotelliimme.

Ruokailuamme kokoonnuimme kuulemaan suo-

mipoika Raul Kuutman kertomusta sota-aikana Suomessa. Mielenkiintoinen puhutteleva esitys.

2.8.2013 Perjantai

Herääminen Tallinnassa hotelli Euroopassa jo ennen klo 7:ää.

Klo 9 väki autoon ja lähdimme opas mukana kohti Paldinskia. Tallinnassa vielä pientä kiertoa ennen pääsyä moottoritille. Paldinskissa ei jalkauduttu – se oli enemmän läpiajoa ja ikkunoista ympäristön katselua – ja satamaa, joka nyt on siivottu laivaromuihin. Asuinrakennuksetkin alkavat olla kohutullisessa kunnossa.

Matka jatkui Haapsalun kaupunkiin, joka yllätti suuruudellaan että siisteydellään. Kahviteltiin upeassa tsaarinvallan aikaisessa rantahuvilassa. Otettiin

pieni kiertokävely vanhan Piispanlinnituksen pihalle, jossa oli alkamassa elokuun markkina ohjelmat.

Pyhädyimme vielä torille, että voisi täydentää matkatarpeita.

Matka jatkui oikotietä Lihulan kautta Virtsun satamaan odottelemaan lautan lähtöä Muhun Kuivatsuun ja edelleen Saarenmaalle. Lautta tuli rantaan klo 14 ja lähtöajaksi oli merkitty klo 14.05. Lautta lähti 14.20 – olipa nopea purkaus ja kuorma - lauttahan oli aivan täysi molempiin suuntiin.

Matka jatkui Muhu saaren kautta Saarenmaalle ja ensimmäinen taukopaikka oli Kõljalan (ei Kojola) ”Kaalintähti”. Tarjolla oli hapanpasta, posua, salaattia, soosia, leipää ja juomaksi paikallista olutta tai vettä. Jälkiruokana rahkaa.

Otettiin vielä pikakäynti lähellä olevalla Kaalin kraatterille, sehän on maailman yhdeksänneksi suurin tunnettu meteoriittikuoppa.

Taas kylläinen väki autoon ja ajo suoraan Kuressaaseen ja majoittuminen Spa Saaremaa Valssi ”Meri” hotelliin. Olimme sen verran myöhässä, että ohjelmaan merkitty kierros Piispanlinnassa jäi tältä päivältä väliin.

Jo aulaassa kuulumme, että Piispanlinnan alueella on ”Elokuun markkinat”, joka on paikallinen kulttuuri ja kauppa tapahtuma.

Herrojen Pokelan ja Varilan kanssa painelin tapahtumapaikalle – ja olihan siellä väkiä ja tavaraa enemmän kuin Pietarsaaren Jaakonpäivillä. Kuultiin musiikkia, laulua, nähtiin jumppaa ja leikkejä. Suuhun pantavaa grilliruuaa hedelmien kautta varras sikaan. Koruja, helyjä, taontoja, veneitä aina antiikkiin saakka.

Eipä sieltä oikein osannut mitään ostaa – meni enemmän katselun puolelle.

Aikamme kierretyämme palasimme Piispanlinnan pihan poikki puiston kautta hotellille. Anteron mittari näytti 11 000 askelparia.

3.8.2013 Lauantai

Klo 9 jätettiin Meri hotelli ja aloitettiin päivän ohjelma auton tankkauksella. Otettiin suunta etelään – kohti Salmea ja siellä olevaa toisen maailmansodan aikaista Tehumardin taistelupaikkaa. Oppamme Avo Juss selosti toisen maailmansodan taisteluja ja taistelua myös

Mauri ja Avo valmiina.

tällä paikalla. Alueella on venäläisten sotilaiden hautausmaa ja muistomerkki. Saksalaisia kaatui alueella saman verran, mutta heillä ei ole mitään muistomerkkiä tällä alueella.

Tämä verinen taistelu käytiin 8.10. 1944 illan ja yön pimeydessä – niin, että vastapuoli erotettiin – tunnistettiin päähineestä. Tämä oli verisimpiä taisteluja Saarenmaalla. Siksi venäläisten muistomerkissä on kuvattuna vain kasvoja.

Muistomerkkiä aluetta hoitavat ”omaiset” – valtio ei siihen puutu.

Paluu Kuressaaren kautta länsirannikolle Mustjalaan, joka on Kortesejärven kummikunta. Siellä on noin 750 asukasta ja lähinnä koulu- ja maailman puolella Kortesejärvi on tavalla tai toisella avustanut paikkakuntaa.

Matka jatkui kohti rannikkoa Tagarantaa, jossa kävimme Estonia laivan, joka upposi 28.9.1994 muistomerkillä jossa vieläkin aprikoihin – mikä oli Estonian uppoamisen todellinen syy.

Se ei ollut kova merenkäynti, koska jo aikaisemminkin oli purjehdittu kovemmissa myrskyissä. Miksi juuri tämä laiva piti peittää sarkofaanilla – vaikka maailmassa on satoja uponneita aluksia ilman peitteitä. Oliko kumminkin Ruotsiin tai muualle menossa jotain ”kuumaa” tavaraa.

Kävimme myös samalla alueella olevalla hylätyllä NL – aikaisella varuskunta alueella joka on ollut rakettitukikohtana mahdollisine ydinkärkineen. Siellä oli vielä näkyvissä NL:n aikainen länsirajan rajapyykki ja muutama rakennuksen runko. Miehityksen aikana alue oli suljettu paikallisilta. Tukikohdan miesvahuutta pääteltiin leivän kulutuksesta – kun sotilas sai 400 grammaa päivässä.

Tagarannasta ajeltiin takaisin Kuressaaren tuulimyllyravintola Veskiin, jossa kerho tarjosi väelle ruuat. Oli varattu posua ja kolme kalaruokaa.

Ruokailun jälkeen suunta lautalle Kuivatsuun. Välillä

Saksalainen makuusoppi.

pysähdyimme Muhu saarelle ja ajoimme Koguvan kylään katsomaan paikallista elojuhlaa – kylän museo alueella. Siellä kuultiin kansanlauluja joita paikalliset ihmiset kansallispukeihin pukeutuneina esittivät.

Jatkettiin matkaa Kuivatsuun, josta taas lautalla Virtsuun. Lautan ajoaika on noin puoli tuntia, että juuri ehti kahvin ja pullan litkaasta.

Virtsusta Pärnuun on noin 70 kilometriä. Matkalla Hannu kertoi mm. Viron ja Latvian historiaa miehitysaikana sekä ERNA toiminnasta. ERNA:ksi kutsutaan toisen maailmansodan aikana Suomessa sotilaskoulutuksen saaneita virolaisista muodostettuja partioita, jotka toimi Neuvostoliiton miehityksen aikana Virossa tiedustelu- ja sissitehtävissä 1941.

Saapuminen Pärnuun ja majoittuminen hotelli Estooniaan. Taas tavarat 7:een kerrokseen – onneksi hissi toimi.

Pienen ihmettelyn jälkeen lähdimme tutustumaan Pärnun iltaelämään, - jonka keskus on parin korttelin päässä. Ja olihan siellä ihmisiä ja elämää. Liekö ”elokuu”-banderollit houkutelleet väen viettämään lauantai-iltaa kadulle. Yleiskielenä kuulosti oleva puhdas suomi. Laskin matkanvarrella yli 20 terassia ja myyntipistettä illan kulkijoille. Yhdessä katuterassissa nautimme juotavaa – kävelyn jatkuessa alkoi nältää ja kohdalle osui siisti sisäpiha terassi-iltaruokailua varten. Meitä oli paikalla kolme norjalaista ja neljä suomalaista.

Vatsa pyöreänä ja mieli tyytyväisenä pojat suunnistivat hotelli Estooniaan – kaupunkikävelyn jälkeen yöpuulle.

4.8.2013 Sunnuntai

Taas herääminen jo ennen klo 7:ää – pesut ja puoli 8 aamupalalle (virallinen aika klo 8.30) – siellä oli jo joku ennen meitä.

Haimma faltesmannin kans laukut authon ja alakoo autolla Pärnun kylän kattel.

Autossa Avo Juss kertoi omasta Paikuksen kylän koulusta ja Sindin kehräämöstä. Ajeltiin sivuteitä Torin kylään, jossa on ”sotilaiden muistokirkko”. Sodan hävityksen itsekin kokenut kirkkorakennus on nousut tuhasta ja herättänyt seurakunnankin uudelleen henkiin. Kirkosta haluttiin tehdä pyhäkkö, joka on toisen maailmansodan uhrien muistopaikka.

Torin kylässä on ollut kuuluisa poliisihevosien koulutustalli. Nyt näkyi laimella vain muutama aivan tavallinen hevonen.

Raul Kuutma.

Estonia muistomerkki.

Torin kylän hevosjalostus alkoi 1854. Vuonna 1919 siitä tuli NL:n sovhooisatelli. Kuuluisa hevonen periytyy Friedrich von Bergin Puolasta ostamasta jalostustammasta, Hetmanista. Tämän kunniaksi kesällä 2003 paljastettiin kirkon takana oleva Viron ensimmäinen ratsastajapatsas. Patsas esittää Pyhää Yrjöä tappamassa lohikäärmettä.

Kirkon esittelijä ei ehtinyt paikalle. Joku pojista ehti jo käydä paikallisessa kaupassa.

Ohitimme Seljan sovhooisin, jossa on 1300 lehmää ja 3000 ha:n maatilalla. Siitä syntyikin vähän EU-maataloustuki vääntöä.

Matka jatkui noin 10 000 asukkaan pikkukaupungin Raplan kautta kohti Tallinnaa. Matkan aikana kerrottiin jokunen vitsikin –

TILITOIMISTO MARINE

Merenojantie 12 • Puh. 040 728 4385

mutta kuultiin myös, 90-luvun tapahtumista, Baltian ihmisketjusta ja laulavasta vallankumouksesta. Viro itsenäistyi 20.9.1991.

Mauri kertoi myös Jeltzin aikaisista tapahtumista – ja ensimmäisten banaanien ja tietokoneiden viennistä Viron kouluille.

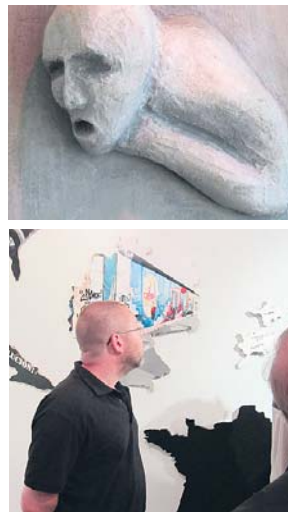
Tallinnaan tultuamme kiertelimme Tompean mällä. Takaisin tullessa ruokailimme torilla (25 e). Klo 14.30 Mauri haki meidät Viru hotellin tasanteelta ja menimme satamaan lähtöselytykseen.

Kun oli päästy oikein tienpäälle – kerroin pari vanhaa sotatapahtumaa – Tuomas

Pentinpoika, joka tappeli 1608 Ruotsi Suomen joukoissa nykyisen Tsekin alueella –käyttäen nimeä Kofola (katso netti). Toinen tapaus oli kun Isonvihan aikana ryssät veivät Kojolasta kaksi poikaa Jaakon (s. 1701) ja Elias (s.1702) Olavinpojat – todenäköisesti Viron kartanoihin töihin. Isäni Verner kaatui 25.6.1944 ja on ainut, joka on saatu takaisin.

Kiitos matkan järjestäjille Maurille, Hannulle ja Matille antoisasta hyvin toimivasta matkasta.

Jaska Kojola
kuvat: PRUK
kuva-arkisto

Tori kirkko.

Päivittäiset pankkipalvelut yli 40% edullisemmin!

OP-bonusasiakkaana saat päivittäisasiain palvelut edullisemmin, kun sinulla on seuraavat palvelumme: käyttötili, jolle tulee toistuvaissuoritus, verkkopankki, verkkotiliote ja OP-Visa -tuotepöhen kortti. Puuttuuko joku? Tule käymään tai hoida asia helposti verkkopankissasi. Lisätiedot op.fi/edut tai OP 0100 0500.

* OP-bonusasiakas on sellainen Osuuspankin omistajajäsen tai Helsingin OP:n asiakas, jonka oma tai perheen yhteinen pankki- ja/tai vakuutussijoitus vähintään 5 000 € kuukaudessa.

Yhdessä hyvä tulee.

Alavieskan, Himangan, Kalajoen, Nivalan, Suomenselän ja Ylivieskan
Osuuspankit

Onnittelemme

Viisikymmentävuotiaaksi kelottunut Rauno Hauta-aho kera vaimonsa Sarin.

RAUTIO TOOLS

steel-kamet

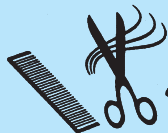
Avain
Säästöpankki

Auttaa aina.

Kalajoki, p. 020 758 2360

**RAKENNUS
HOLLARI**

Rahvontie 55, 85100 Kalajoki, puh. 040 590 4853

Sirkka

☎ 06-723 5477
Pietarsaari

PRISMA-CENTER
Jakobstad

Sinivalkoinen yritys

Tässä artikkelisarjassa esitellään pohjalaista yritystoimintaa, joka on merkittävästi vaikuttanut alueemme kehittämiseen. Yritykset luovat osaamista, työpaikkoja ja hyvinvointia. Yritystoiminta vaatii tekijänsä: on oltava ideoita mutta myös tahtoa ja taitoa niiden toteuttamiseksi. Nyt esittelyssä on Topi-Kalustaja Oy.

Kalajoella sijaitseva Topi-Kalustaja Oy, joka tunnetaan myös tavaramerkkinimellä Topi-Keittiöt, tuottaa vuosittain noin 9000 kotiin keittiöitä ja muita kiintokalusteita. Yhtiön palveluihin kuuluu asiakkaan tarpeiden mukaisen yksilöllisen suunnittelun lisäksi kalusteasennus. Yhtiön tuotteet ovat yli 30 myymälää kattavan myymäläverkoston kautta saatavilla ympäri Suomen. Yhtiön asiakkaita ovat rakennusliikkeet ja

yksityiset rakentajat sekä remontoijat. Topi-Kalustaja työllistää noin 160 henkilöä ja on Kalajoen merkittävin yksityissektorin työllistäjä. Yrityksen liikevaihto on noin 40 miljoonaa euroa.

Topi-Kalustajan perustaja Toivo Ojala aloitti liiketoiminnan 1920-luvulla huonekalujen valmistuksella. Sodan jälkeen alkanut jälleenrakennus takasi kalusteille suuren kysynnän, mutta yritteliään miehenä Toivo Ojala harjoitti liiketoimintaa myös muilla tuotantosuosunilla kuten sahatavaran tuotannossa ja laivanvarustajana. Yrityksen menestyessä Pitkäskenylälle rakennetut tehdastilat laajenivat eri vuosikymmeninä vähitellen ja 1970-luvulla yrityksen mukana kasvanut perustajan toinen sukupolvi jatkoi yrityksen kehittämistä edelleen. Perheytyksessä osaaminen

ja yrittämisen kulttuuri on siirtynyt sukupolvelta toiselle ja Topi-Kalustaja Oy on kasvanut 70 vuodessa pienestä verstaasta yhdeksi Suomen suurimmista kiintokalustetehtaista.

Topi-Kalustaja Oy:n kolmannen polven toimitusjohtajan Tapio Ojalan kertomus yrityksen värikkästä menneisyydestä huokuu arvostusta aiempien sukupolvien tekemää kovaa työtä ja yritteliäisyyttä kohtaan. Menestyvän yrityksen taustalla on pitkäaikaisen kokemuksen lisäksi kyky pystyä vastaamaan asiakkaiden nopeastikin muuttuviin tarpeisiin ja myös kyky ennakoita tulevaisuutta. Tästä osoituksena yhtiön tehdastilat on pidetty laajennuksin ja koneiden uusimisen kautta nykyaikaisina. Viimeisin laajennus toteutettiin vuonna 2009 ja tehdastilojen pinta-ala on kaikkiaan 17500 neliö-

metriä. Tehtaassa ei enää valmisteta puisia koulupenkkejä purukasojen keskellä eikä maalaamossa hengitetä lakkahöyryjä niin kuin menneinä vuosikymmeninä. Sen sijaan tehdashallin puhtaissa tiloissa automatisoitujen tuotantolinjastojen koneet leikkaavat puukuitulevyjä, poraavat niihin reiät, liimaavat osat yhteen ja tekevät pintakäsittelyn.

Mekanisoitujen työvälineiden lisäksi tarvitaan puutuotealan osaavia ammattilaisia, joiden käsien kautta puukuitulevyt valmistuvat kalusteiksi koteihin asennettaviksi. Topi-Kalustaja Oy:n työntekijät ovat suurimmaksi osaksi kotoisin Kalajoelta, jossa puualan koulutusta tarjoava ammattiopisto tuottaa osaavaa työvoimaa. Yrityksen pitkä toiminta-aika on merkinnyt vakaata pitkäaikaisista työpaik- kaa monille, jopa saman perheen eri sukupolville. Yrityksen tuotannon mukautuminen nopeasykli- sen rakennusteollisuuden suhdanteiden muutoksiin ja asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin edellyttää henkilöstöltä joustavuutta ja osaamisen jatkuvaa päivittämistä uusien mallis- tojen tullessa tuotantoon nopealla aikataululla.

Tehtaan sijainti on aika- naan valittu kaukonäköi- sesti siten, että tontilla on vieläkin tilaa tuotantotilo- jen laajennukselle. Toivo Ojalan aloittama idearikas yritystoiminta on saanut yhtiön perinteiden vahvan jatkajan.

Antti Wall

Topi-Kalustaja Oy:n toimitusjohtaja Tapio Ojala tuotantolinjan loppupäässä, jossa kiintokalusteet pakataan lähetettäväksi ympäri Suomea.

**Asianajotoimisto
Ristikangas &
Kinnunen Oy**

Vaasanpuistikko 18, 65100 Vaasa
p. (06) 312 0250

Ketolankuja 2
85100 Kalajoki
puh. (08) 469 4800
fax (08) 469 4811
www.siipotec.fi

RAKENNUSLIIKE
NIVAT & FORSS OY

Pohjankyläntie 1, 85100 KALAJOKI
Puh. (08) 460 814, fax (08) 462 992
email: nivatforss@nivatforss.fi
www.nivatforss.fi

RUUKKI

Oletko KURKKUSALAATTILESKI?

Jälleen on enemmän sellainen viikonloppu tulossa...

Torstaina perhe seuraa syrjäsilmailalla isännän repun pakkaamista. Kun maastopuku m-91 lentää repun päälle valmiiksi, perheen ajokoirakin lopettaa innostuneen hännänheilutuksen: yksin se lähtee...

Perjantaina ei valvota myöhälle että on verekisiä voimia viikonlopun kurssille ja lauantain lähtö "kurkkusalaattipukuun" sonnustautuneena tapahtuu hyvässä ajoin reippaasti ennen kukanlaulua.

Sunnuntai-ilta palatessa parran alta löytyy tyytyväinen ja motivoitunut mies. —

ja väsynyt. Ilta on kuitenkin lyhyt ja edessä odottaa uusi työviikko.

Kuulostaako tutulta?

Mikä kurseille vetää ja

mitä niillä tehdään? Yhteishenki on kova ja yrittämisen halu sen kuin kasvaa koko ajan. Vastoinkäymisistä ei valiteta, uutta opitaan, ta-

kaisin halutaan jälleen — ja mennään!

Tule ja tutustu itse!

Pohjanmaan Koulutus- ja tukiyksikkö pitää 2.-3.11. "kurkkusalaattileskien" oman kurssin, Naisten maastokurssin, jossa tutustutaan paitsi maastotaitoihin, saada myös esimerkkejä siitä miksi ne kurssit niin mielenkiintoisia ovat.

Tervetuloa!

Ilmoittautumiset MPK:n koulutuskalenterissa (www.mpk.fi);

Kurssin nimi: naisten maastokurssi

Kurssinnumero: 1900 13 13015

Innovaatioita

Saksalaiset ovat keksijäkansaa. Niin myös sotatekniikan alalla, joka otti reippaita loikkia eteenpäin uusien ajatusten pölyttyessä luutuneita asenteita.

Ensimmäinen merkittävä edistysaskel oli Bergmannin konepistooli, joka tuli mukaan viimeisen sotavuoden taisteluväestökseen ensimmäisessä maailmansodassa. Saksalaiset olivat havainneet taisteluhaudan vyörytyksen hankalaksi kiväärin ja käsikranaattien avulla. Englantilaiset tunsivat vastustajansa kiväärin lipaskapasiteetin. Kun sotilas pysähtyi täyttämään kiväärin makasiinia, oli edullinen hetki vastatoimiin.

Syntyi ajatus lyhyestä ja tulivoimaisesta aseesta, konepistoolista. Sen teho havaittiin pian, ja ase nimettiin juoksuhaudatuudeksi.

Myöhemmin kehitettiin mahdollisimman vähän metallin työstövaiheita vaatinut konepistooli, joka syrjäytti laadukkaan, mutta kalliin Bergmannin. Melkein kaikki osat voitiin valmistaa prässäämällä, mitä jouduttiin massatuotantona.

Vanha ja raskas Maxim-konekivääri korvattiin MG-34 -konekivääriä. Se oli kevyempi, ja ase voitiin lukea tulittamaan tiettyä sektoria yöllä tai huonon näkyvyyden vallitessa ampujan ollessa tulta suojassa.

Myöhemmin kehitettiin kevyt konekivääri MG-42, joka on kaikkien nykyään käytössä olevien konekiväärien äiti. Suurin osa senkin osista voitiin valmistaa prässäämällä, ja aseensa piipun vaihto kävi nopeasti kenttätöissä. Aseen tulinopeus oli valtava 1400 laukausta minuutissa. Ääni muistutti kankaan repäisyä, ja sen suuntaa oli vaikea määrittää.

Aseen sulmekanisiimi oli innovaatio viimeisen päälle, ei tarvittu karstoitettua kaasumantaa. Rullasulku on vieläkin käytössä.

Sodan loppuvaiheissa itärintamalla ilmaantui uusi käsiase, rynnäkkökivääri. Ase on kaikkien nykyajan rynnäkkökiväärien alku ja juuri. Sen käyrän lippan muodon näemme usein kriisialueiden uutiskuvissa venäläiskopiona. Uusi ase toimi lyhennetyllä sotilasviväärin patruunalla, kalibri 7.92x40. Vakiokaliiberi oli 7.92x57. Innovaatio oli niin merkittävä, että tavalliset kiväärin hävisivät taistelutantereilta vähitellen kokonaan pois.

Linnoituskupujen puhkaisuun saksalaiset kehittivät ennen näkemättömän ammuksen, ontelokranaatin. Se läpäisi kaikki silloin tunnetut

panssarit. Pian Wehrmacht sai käyttöönsä panssariryntäjä ja panssarikauhun, joiden onteloammukset lävisivät koko sodan ajan kaikki vihollisten vaunujen seinämät. Kaikki nykypäivien singot ovat yllä mainittujen aseiden jatkokehityksiä.

Vasta vuonna 1941 englantilaisille paljastui tehokas taistelulentokone Focke-Wulf 190 Fw. Sitä ennen kukaan vastustaja ei ollut palannut kotikentälle kertomaan uudesta hävittäjästä. Saksalainen lentäjä laskeutui vahingossa huonossa säässä englantilaiselle sotilaskentälle, ja salaisuus paljastui.

Focke-Wulf oli nopea ja tehokkaasti aseistettu. Siinä oli hyvin osuvia sietänyttä ilmajäähdytteinen tähtimoottori. Polttoaineen paineistus sekä lisää tehoa tuonut metanoliruisutus oli ratkaistu. Tämä antoi ratkaisevan lisätehon korkeus- ja suuntaisissa sotaliikkeissä taistelun kuluessa. Englantilaiset allistivat.

Myöhemmin ilmaantui liittoutuneiden määrällisesti valtavaa ylivoimaa vastaan vielä ensimmäinen kenttäkelpoinen suihkuhävittäjä, jolle ei potkurikoneilla mahdettu mitään.

Ballistiset ohjukset kehitettiin Saksassa sodan aikana sekä risteilyohjuksen ensimmäinen versio, lentävä pommi. Kaikki nykyajan tämän alan hienoudet ovat vain seurausta kehittyneemmästä elektroniikasta.

Taisteluväunut ovat nykyään erinomaisen hyvin varustettuja. Niitä on vaikea tuhota onteloammuksilla. Kerrospanssarit, keraamiset levyt ja aktiivipanssarit ovat viimeinen vaihe kilpajuoksussa torjunta-aseita vastaan. Väunun tykin ammuksessa on palattu takaisin raskaaseen nuoliammukseen, jota saksalaiset käyttivät suursodassa. Siinä ei ole mitään räjähtävää, vaan läpäisy perustuu ammuksen suureen nopeuteen ja painoon sekä kovuuteen.

Saksalaisilla on aina ollut into kehittää taisteluväunuja. Amerikkalaistenkin piti vaihtaa Abrams-väunuunsa Rheinmetallin valmistama panssarivaunukanauna, koska se oli täysin ylivoimainen. Kanuunan putki on sileä, vailla rihlausta, ja ammuksen vakautus tapahtuu kranaatin siivekkeiden avulla.

Näin Saksan armeijan Leopard jatkaa vanhoja alan perinteitä ehkä parhaana väununa, kuten aikanaan Tiger ja Panther. Ja Saksan sotavoimien isot kihot ilostuivat!

Esa Ovaskainen

Keski-Pohjanmaan Reserviläispiiri ry:n,
Reserviupseeriipiiri ry:n ja
Maanpuolustajien Piiri ry:n

sääntömääräinen **SYYSKOKOUS**

to 7.11. 2013 klo 18.00–
Ylivieska, Centria Ammattikorkeakoulu
Vierimaantie 7

Tervetuloa!

Hallitukset

Vaasan Reserviupseeriipiiri –
Vasa Reservofficersdistrikt ry:n

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS pidetään
keskiviikkona 13.11.2013 klo 19:00 alkaen
Vaasan Sotilaskodissa.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 9 §:ssä
syyskokoukselle määrättyt asiat.
Hallitus kokoontuu klo 18:00.
Syyskokouksen jälkeen esitelmä.
Kahvitarjoilu

TERVETULOA

Hallitus

Vaasan Reserviupseerikerho ry:n
sääntömääräinen syyskokous
pidetään

tiistaina 5.11.2013 klo 19:00 alkaen
Vaasan Sotilaskodissa. Käsitellään sääntö-
jen 11 §:n syyskokoukselle määrämät asiat.
Hallituksen kokous klo 18:00.
Syyskokouksen jälkeen esitelmä maavoimien
uudesta taistelutavasta.

Kahvitarjoilu

Tervetuloa

Hallitus

**PIETARSAAREN RESERVI-
UPSEERIKERHON ja
PIETARSAAREN SEUDUN
RESERVILÄISTEN**

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS
Torstaina 24.10 klo 18.00
Jakobstads Gymnasium

Ennen kokousta esitelmä paikallisesta
Suojeluskuntatoiminnasta, sotaveteraani
Gösta Karlsson (ruotsiksi). Kahvitarjoilu

STADGEENLIGT HÖSTMÖTE
Torsdagen den 24.10 kl. 18.00
Jakobstads Gymnasium

Före mötet föredrag om den lokala Skyddskårs-
verksamheten av krigsveteran Gösta Karlsson
(på svenska). Kaffebjudning

VÄLKOMNA – Tervetuloa

Haapajärven-Reisjärven
Reserviläiset ry:n

SYYSKOKOUS

Suomenselän Osuuspankin
Haapajärven konttorilla
torstaina 7.11.2013 klo 19 alkaen.
Johtokunta kokoontuu klo 18.30.
Kaikki porukalla mukaan.
Kahvitarjoilu.

Tervetuloa.

Kalajoen Reserviupseerit ry:n
ja Kalajoen Reserviläiset ry:n

sääntömääräiset **SYYSKOKOUKSET**
pidetään ti 19.11. klo 19.00 alkaen
Kalajoen Lukiolla, Pohjankyläntie 6.
Käsitellään sääntömääräiset syyskokousasi-
at. Kokouksen alussa kahvit ja Lukion esittely.

Tervetuloa!

Hallitukset

Taistelilijan opintopolullakin kertaus on opintojen äiti.

Taktinen kivääri 6 päättää taktisen ammunnan opintovuoden marraskuussa

Opinnot taktisen kivääriam-
munnan kursseilla saadaan
2.11. pimeäammunnoilla
päättökseen. Laina-aseteet ovat
mahdollistaneet, että oppi-
joita on ollut ennätysmäärä.
Kursssikokonaaisuudet on räät-
älöity erityisesti sodan ajan
sijoituksen puolesta ase-
en käyttöä tarvitseville, jolloin
parasta kohderyhmää ovat
maakuntakomppanioiden ja
kohteensuojausyksiköihin

kuuluvat reserviläiset.

Pitkämatalaisia on ollut
tuttuun tapaan pääkaupun-
kiseutua ja Lahtea myöden.

Innostavaa on havaita
myös varsin monen ei aset-
ta omistavan -kurssilaisen
aikovan hankkia itselleen it-
selataavan kertatulikiväärin.
Tästä syystä olemme räätä-
löineet kurssitodistukset
aselpuhallintoon paremmin
soveltuviksi osoittamaan ak-

tiivista ja johdettua ammun-
taan kouluttautumista.

Ensi vuonna kurssit pyö-
rättävät uudelleen käyntiin,
jolloin on huomioitu nyt
käytyjen osalta nousujohe-
teisuus. Neljä ensimmäistä
kurssia on mitoitettu kaksi-
päiväisiksi ja siitä eteenpäin
jatkuu yhden päivän mittai-
nen uutuusteema ”aina maal-
ilman tappiin saakka”.

Eikä haittaa, vaikka saman

kurssin kävisi useamminkin,
koska yksittäisen kurssin
ammunnat muuntuvat hive-
nen kurssi kurssilta. ”Olen
osallistunut Taktinen kivääri
2:lle kuudetta kertaa ja aina
on ollut jotakin uutta opitta-
vaa!”, kirjasi palautteessaan
eräs kurssilainen.

Teksti ja kuva:
Hannu Maunula

Kaveria ei jätetä metsään: Alue-etsintäkurssi 26.11.

Alue-etsintäkurssi soveltuu
virka-apuun sitoutuneiden
maakuntayksiköihin kuulu-
vien lisäksi myös vapaaeh-
toisessa pelastuspalvelussa
toimiville tai tästä toimin-
nasta kiinnostuneille ”joh-
datusena aiheeseen”.

Päivän aikana läpikäydään
ryhmä- ja joukkuekohtainen
etsintätaktiikka. Opittu tes-
tautuu maastossa pidettä-
vissä etsintäharjoituksissa,
joista viimeinen toteutetaan
hämäräolosuhteissa.

Kurssin aihe on erittäin
tärkeä, mistä oli osoitukse-
na mm. viime keuhkotauon
Vaasassa suoritettujen kadon-
neiden henkilöiden etsinnät. Etsin-
tätö on tuloksellista vasta
silloin, kun tietää miten
ryhmän ja ryhmässä tulee
toimia. Etsijästä ei saa tulla
etsittävää!

Teksti ja kuva:
Hannu Maunula

SYKSYN KURSSEJA POHJANMAAN KOULUTUS- JA TUKIYKSIKÖSSÄ

Päivämäärä:	Kurssi:	MPK kurssinnumero:
28.–29.9.	Taktinen kivääri 3	1900 13 12016
12.10.	Sotilaskouluttajien varustaminen	1900 13 12067
13.10.	Puolustusvoimien B-ajolupakoulutus	1900 13 12064
19.–20.10.	Taktinen kivääri 4	1900 13 12026
26.10.	Alue-etsintä	1900 13 13014
2.11.	Taktinen kivääri 6	1900 13 12046
2.–3.11.	Naisten maastokurssi	1900 13 13015
7.11. ja 19.11.	Protokolla- ja lippulinnakoulutus (iltakurssi)	1900 13 12060
16.–17.11.	Henkilösuojaus 2	1900 13 13047
23.11.	Taistelijan voimankäyttö	1900 13 12033
23.–24.11.	Taisteluviestintä	1900 13 12029
30.11.	MPK:n vuosijuhla	1900 13 15002

Koko vuoden jatkuvia kursseja Pohjanmaan Koulutus- ja tukiyksikössä:		
2.9.–22.12.	MilFight - reserviläisen voimankäyttö (syyskausi)	1900 13 12023
2013	Reserviläisaseammunnat / SRA	1900 13 12010
2013	Reserviläisaseammunnat / Perinneaseammunnat	1900 13 13044

Maakuntajoukkojen Coopertestit syksyllä 2013 Vaasassa (Ilmoittautumiset MPK:n koulutuskalenterissa!):

(avoimia tilaisuuksia myös muille reserviläisille, heille ratamaksu)		
10.9.	Kaarlen kenttä klo 18.00	MPK kurssinnumero: 1900 13 13010
2.10.	Kaarlen kenttä klo 18.00	MPK kurssinnumero: 1900 13 13027
12.11.	Botnia-halli klo 18.00	MPK kurssinnumero: 1900 13 13028

Maanpuolustuskoulutus – Turvallisuutta yhdessä
Försvarsutbildning – Säkerhet tillsammans

LÄNSI-SUOMEN MAANPUOLUSTUSPIIRI
POHJANMAAN KOULUTUS- JA TUKIYKSIKKÖ

Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK) PL 22, 65101 Vaasa (Wolffintie 35)
Pohjanmaan Koulutus- ja tukiyksikön päällikkö
Juha Ala-aho, gsm:040 756 9960
juha.ala-aho@mpk.fi www.mpk.fi

**POHJANMAAN
MAANPUOLUSTAJA**

**Seuraava
Pohjanmaan
Maanpuolustaja**
4/2013: lokakuu.
Aineisto 6.12.2013

Keski-Pohjanmaan
Maanpuolustajien
piirin ja Vaasan
Reserviupseeri-
piirin tiedotus- ja
jäsenlehti.

Päätoimittaja:
Heikki Pääjärvi,
Lähdetie 4,
68600 Pietarsaari,
puh. 040 519 9955,
e-mail: paajarvi@multi.fi

Lehtitoimittaja:
Raimo Latvala,
Heikki Pääjärvi,
Markku Takala ja
Kimmo Tastula.

Lehden talous:
Rauno Hauta-aho
Ajurintie 28
67100 Kookola
puh. 040–581 7412
e-mail:
rauno.hauta-aho@sok.fi

Pankki
Nordea Kookola
106530–204150

Osoitteenmuutokset:
RES ja RUL:
Jäsensihteeri
Virpi Kukkonen
(MPY Oy)
Puh (09) 4056 2011,
fax (09) 499 875
Sähköposti:
jasenasiat@rul.fi

Autojoukkojen Kilta
Ari Olli 050 375 4257
ari.oli@kolumbus.fi

Kookolan meriosasto
Jari Kivioja 050-5311463

Sivunvalmistus
Päivi Kultalahti

Paino:
Keski-Pohjanmaan
Kirjapaino Kookola
Painos: 6 000 kpl

Muista myös

www.kpmaanpuolustajat.fi

Henkilösuojaus 2 -kurssilta valmiuksia kohteen turvallisuustarkastukseen

Henkilösuojauskurssit sisältävät neljä kokonaisuutta: suojaus jalan ja ajoneuvolla, kohteen turvallisuustarkastus, avainhenkilön siirto kohteelle (suunnittelu ja sovellettu harjoitus) sekä viimeisenä aseelliseen voimankäyttöön keskittyvä jakso.

Kuhunkin koulutusjaksoon sisältyy aina ammunta-aihe, mikä antaa perusteita myös koulutuspaketin viimeiselle osiolla.

Jo muutamana vuotena on Puolustusvoimat on tilannut suojaustaktiikkaan liittyvän Henkilösuojaus 1 -kurssin, mikä on toteutettu Lohtajalla Pauha-harjoituksen yhteydessä. Tälle jaksolle seuraa 16.–17.11. jatkokurssi Vaasassa, missä keskitytään kohteen turvallisuustarkastukseen.

Oppisisältö on sama mitä on käytetty mm. viranomaiskoulutuksien yhteydessä.

Teksti ja kuva:
Hannu Maunula

Taistelijan voimankäyttökurssilla 23.11. "ei vedetä pataan!"

Taistelijan voimankäyttökurssit ovat vakiinnuttaneet paikkansa ja saaneet tasaisen suosion voimankäytöstä kiinnostuneiden taholta. Kurssisisältö pohjaa yksityisen turvallisuusalan normistoon, mikä takaa viranomaislähtöisyyden.

Koulutus on hyvä jatko aluepartiotöimintään perehtyneille, koska oppisisällöllä pyritään hallitsemaan "yllätyksellistä toimintaa iholla".

Kurssiin sisältyy sovellettuja voimankäyttötilanteita, joiden ratkaisut analysoidaan ryhmittäin. Sovelletussa vaiheessakin lähtökohta on hallita aggressiivinen tilanne siten, että ratkaisut kestävät myös juridisen tarkastelun teemalla "... aiheuttamatta suurempaa vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä tehtävän suorittamiseksi".

Hannu Maunula

UUTISIA KESKI-POHJANMAAN KOULUTUS- JA TUKIYKSIKÖSTÄ

Muutosten äärellä

Puolustusvoimissa on tämän vuoden aikana valmisteltu reserviläiskoulutuksen ja vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen kehittämistä. Asiakokonaisuutta koskevia virallisia linjauksia kuulemme vielä tämän syksyn aikana. Toivotaan että saamme viimeinkin konkreettisen esityksen siitä, miten vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta suunnataan tulevien vuosien osalta.

Puolustusvoimauudistus aiheuttaa ensimmäiset suuret muutokset jo vuoden vaihteessa kun Lentosotakoulun materiaalituki maanpuolustuspiirille lakkaa. Vuoden 2014 ajan tukijoukko-osastonamme toimii Tykistörikaati ja vuoden 2015 alusta alkaen Porin Prikaatin Niinisolon Huoltokeskus. Lopullisia ratkaisuja koulutuksessa tarvittavan materiaalin varastoinnista ei vielä ole, mutta olen luottavainen mielen siitä, että MPK:n toimintaedellytykset on turvattu vaikka tukijoukko-osastomme vaihtuikin.

KOTU-yksikössä uudistusten tuulet näkyvät selvimmän puolustusvoimien hyväksymille kouluttajille, jotka varustetaan maakuntajoukkojen kanssa samalla varustuksella maakuntakomppanian hallinto- ja huoltopäivän yhteydessä marraskuussa. Puolustusvoimilta lainaksi saamaansa M05-varustusta kouluttajat käyttävät ensisijaisesti puolustusvoimien tilaamassa koulutuksessa. Kouluttajien varustamisen perusteella voimme odottaa, että MPK:n rooli reserviläisten kouluttajana ei tule ainakaan pienenevään.

Harjoitustoiminnalla tehoa koulutukseen
Sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen painopiste on kesän ja syksyn aikana

VARIKKO 2013 -harjoituksessa teema oli rakennetun alueen taistelu.

ollut toiminnallisissa ja soveltavissa harjoituksissa, jotka ovat koostuneet useista eri kursseista. VARIKKO 2013, FINNSNIPER 2013 ja RANNIKKOMYRSKY 2013 -harjoituksiin osallistui noin 150 reserviläistä, joista ilahduttavan moni oli ensikertalaisia.

Puolustusvoimien tilaama sotilaallinen koulutus keskitettiin alkusyksyn aikana HÄJY 2013 ja VUORI 2013 -harjoituksiin. Ensimmäistä kertaa järjestetty HÄJY-har-

joitus toteutettiin Maalahdessa 6.–8.9.2013. Pohjanmaan KOTU-yksikön johtama harjoitus onnistui hyvin ja uskon että harjoitus tulee vakiinnuttamaan paikkansa POHMALTSTO:n tilaaman koulutuksen toteutusympäristönä PAUHA-harjoituksen tavoin.

VUORI 2013 -harjoituksen painopiste oli PPOHMALTSTO:n tilaamassa koulutuksessa. Koska lähes kaikki harjoituksen kurseista oli tilattua koulutusta, osallistuivat johto- ja tukitehtävissä toimineet reserviläiset harjoitukseen myös VEH-kutsuilla. Hyvin sujunut harjoitus kirjoitti useita kehitysideoita, joiden toteutusmahdollisuuksia selvitetään vielä tämän syksyn aikana.

Tulevaisuudessa keskitämme kaikki laajempaa puolustusvoimien tukea tarvitsevat kurssit edellä mainittuihin harjoitustapahtumiin. Tukitoimintojen yhdistämisen lisäksi useamman kurssin harjoitukset antavat mahdollisuuden kurssien keskitettyyn johto- ja tukiorganisaatioon ja yhteistoimintaan mm. koulutuksen soveltavissa osuuksissa.

Hiljaista ei ole ollut varautumisen ja turvallisuuden koulutuksessa, jossa painopiste on ollut lukiolaisille suunnatussa maasto- ja turvallisuuskoulutuksessa sekä julkishallinnon itsepuolustuskoulutuksessa. Jo nyt voidaan todeta, että tulemme ylittämään reippaasti varautumisen ja turvallisuuden koulutukselle asetetut vuosittavoitteet.

Syksyn koulutustarjonta

Puolustusvoimien tilaamaa koulutusta järjestetään Keski-Pohjanmaan maakuntakomppanialle vielä kahdella kurssilla. Pelastustoimen tehtäviin keskittyvä virka-apukurssi toteutetaan Lohtajalla lokakuun ensimmäisenä viikonloppuna. Marraskuun toisena viikonloppuna järjestetään maakuntakomppanian hallinto- ja huoltopäivä – todennäköisesti viimeistä kertaa Kauhavalla. Vaikka seuraavien vuosien koulutuspaikka on vielä vahvistamatta, uskon vakaasti siihen, että hallinto- ja huoltopäivät toteutetaan vastaisuudessa pohjalaismaakuntien alueella.

Loppuvuoden avoimesta koulutustarjonnasta löytyy useita mielenkiintoisia aiheita pimeätoiminnasta johtajakoulutukseen ja verkkoturvallisuudesta jalkaväen tiedusteluun. Muistakaa käydä tutustumassa koulutustapahtumiin tarkemmin kotisivuillamme.

Jukka Torppa
Piiripäällikkö ja Keski-Pohjanmaan KOTU-yksikön päällikkö

Koulutustarjonta 1.10.-31.12.2013

1. Puolustusvoimien tilaama sotilaallinen koulutus

Virka-apukurssi / Keski-Pohjanmaan komppania 5.–6.10. Lohtaja
Hallinto- ja huoltopäivä / Keski-Pohjanmaan komppania 9.11. LENTOSK

2. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus

Kustinfanteri 2	5.–6.10.	Jakobstad
12 minuutin juoksutesti / Kokkola	9.10.	Kokkola
12 minuutin juoksutesti / Kokkola	16.10.	Kokkola
Pimeätoimintakurssi	26.–27.10.	Lohtaja
Reserviläisjohtaja 1	1.10.–30.11.	Kokkola
Sotilaskouluttajien varustaminen	9.11.	Kauhava
Maavoimat tutuksi	16.11.	Kokkola-Kajaani
Esikunta- ja johtamiskurssi	18.–19.11.	Keski-Pohjanmaa
Tiedustelu-upseerin toiminnan perusteet	22.11.	Kokkola

3. Varautumis- ja turvallisuuskoulutus

Nuorten turvakurssi	4.–6.10.	Lohtaja
Kokkolan yhteislyseon lukion turvakurssi	25.–27.10.	Lohtaja
Verkkoturvallisuuden perusteet	16.11.	Kokkola

RANNIKKOMYRSKY 2013 -harjoituksessa painopiste oli jalkaväen taistelussa.

Länsi-Suomen maanpuolustuspiirin piiritoimisto

Piiripäällikkö
Jukka Torppa
p. 040 485 4744
jukka.torppa@mpk.fi
lansi-suomi@mpk.fi
Torikatu 40, 5. kerros 67100 KOKKOLA

Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikkö

Yksikön päällikkö
Jukka Torppa
p. 040 485 4744
jukka.torppa@mpk.fi
keski-pohjanmaa@mpk.fi
www.mpk.fi www.facebook/kpkotu

Koulutuspiiripäällikkö
Jani Pikkarainen
p. 050 553 6828
jani.pikkarainen@mpk.fi

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN